

İktidar emperyalizmin güdümünde yeni adımlar atıyor

Faşizme karşı mücadele mi? Faşizmin oyununa gelmek mi?

Çıkarını faşizmde gören güçler her araçtan yararlanmaya çalışıyorlar. Onların kullanmayı umduğu araçların başında faşist parti, müdahale yanlısı askeri güçler ve kolluk kuvvetleri geliyor. Bu araçların tümüyle kullanılması için, sadece bu araçların kullanıma uygun olmaları yetmez. Siyasal havanın olgunlaştırılması, toplumdaki güçler dizilişinin elverişli hale gelmesi, uygun momentin yaratılması gibi, birbirini tamamlayan faktörler işin içine girmektedirler.

Bu böyledir ama, toplumsal olaylar her zaman burjuvazinin yerine yerleştirdiği güçlerin ilişkisi o

Devamı s. 5, sü. 7'de

Cumhurbaşkanı seçimi 22 Mart'ta

● Yeni Cumhurbaşkanının seçilmesini demokrasinin ve halkın başına çorap örme operasyonunun bir parçası olarak ele alanların çabaları boşa çıkarılmaktadır.

Gerçek Durum

Yapılacak İş!

Tekelci burjuvazi bunalımından çıkamıyor. Demirel iktidarı ile yürürlüğe koyduğu ekonomik tedbirlerin kendi içinde bir anlam taşımaması için gerekli dış krediler geliyor.

Burjuvazi, ekonomik bunalımın koyulaşmasına paralel olarak geliştirdiği anti-demokratizmden, bu nalinin çare bulunmaz boyutlara ulaşmasından dolayı, demokrasinin tamamen dışında çözümlere ciddi olarak eğilme zamanının geldiği kanısına varıyor.

Emperyalizm ne zaman bir ülkede çıkarlarının hayatı tehlikelere maruz kaldığını görse, sömürücü egemen sınıflar ne zaman artık olağan basık yöntemleriyle yönetemez hale geldiğini anlaşırsa askeri yönetimlerden medet arar.

Büyük bir burjuva gazetesi yazarının son günlerde manşetlere geçirdiği «nabız yoklamalar» ve «ortam aramalar» bu çerçevede içinde değerlendirilmelidir.

Ve hiç şüphe yok ki, son günlerde ortaya çıkan bazı provakasyonlar hep bu çerçevede, «bardağı taşıma» amacına yönelik olgulardır. İzmir'de duvarlara yazıldığı yalanı söylenen sloganlardan, erlerin üzerine ateş açmaları kadar uzanan tüm gelişmeler hep bu hedefe yöneliktir. Örgütlü faşist hareket bir ordu müdahalesinin, sınıfsal güçlerin bugünkü kompozisyonunda, kendi özledikleri bir doğrultuya oturmaktan başka bir kadere sahip olmadıklarını öngörmektedir. Ve bu öngöründe haklıdır.

Ne ölçüde nesnel olarak, ne ölçüde de öznel olarak egemen sınıflar tarafından yönlendirildiği pek belli olmayan (ve sonuçları itibarıyla de pek farketmeyen) maceracı gruplar, zaten faşizm içinde bulunduğumuz iddiasıyla sorumsuzluklarını artırmakta, demokrasinin korunup geliştirilmesi mücadelesini yok saymaktadırlar. Ve bu yüzden de çoğu eylemleriyle faşizmin ekmeğine yağ sürmektedirler.

Önümüzdeki bahar ayları demokrasi açısından kritik aylardır. 22 Mart'ta Cumhurbaşkanlığı için seçimler yapılacaktır. Unutulmasın ki 12 Mart rejiminin dayandığı ayaklardan biri Çankaya köşkünde bulunuyordu. Yeni Cumhurbaşkanının burjuva demokrasinin kurallarına bağlı bir kişi olması, tek başına çok yetersiz olsa da, anti-demokratik özelemlerin karşısında bir engel teşkil edecektir. Bu yüzden Cumhurbaşkanlığı seçimi önümüzdeki sıcağın, sıcak dönüm noktalarından biri olacaktır.

25 Mart'ta Paris'te Türkiye'ye yardım konusunun görüşüleceği toplantıdan büyük bir olasılıkla

Devamı s. 5, sü. 7'de

● Taban fiyatları ve ücretlerin düşürülmesi, tekelciliğin daha da geliştirilmesi için gerekli düzenlemelerin yapılmasının yanısıra dış politikada da emperyalizmin istekleri doğrultusunda kararlar alınıyor.

İktidar emperyalizmin çizdiği yoldan hiç şaşmayan, onun bir dediğini iki etmeyen bir tavırla ardarda kararlar alıyor.

Emperyalizm ne istiyordu? Ekonomik planda Türkiye'de tekelci kapitalizmin daha da gelişip serpilmesine olanak verecek her şeyin yapılmasını. Yani Kamu İktisadi Teşekküllerinin tedricen tasfiyesini, tekelcilerin ürettiği mal.

Devamı s. 5, sü. 1'de

Bütçe görüşmelerinin sona ermesiyle şimdi Ankara'da günün ön plandaki sıcak konusunun Cumhurbaşkanlığı seçimi olduğu anlaşılıyor.

Yeni Cumhurbaşkanlığı 22 Mart'ta 6 Nisan arasında seçilecek. Tekelci sermaye çevrelerinde de kimin yeni Cumhurbaşkanı olacağı ya da o

ekonomik konusuna büyük önem veriliyor. Yeni Cumhurbaşkanında aranan nitelikleri, emperyalizmin ve tekelcilerin devallatı, larda, hayatın alabildiği halde, halandırılmasında, o

ketlerinde, bütçede ve yeni vergi tasarılarında somutlanan dayatmalarının ayrılmaz bir parçası olarak görülüyor. Bu arada «asker Cumhurbaşkanı» alışkanlığı sürekli «gelenek»leştirilmekte yarar gören kimi çevreler gözünde, ülkedeki gerilim ve faşist provakasyonlar bu emelin gerçekleşmesi için eni konu elverişli bir ortam sağlıyor.

Geçen Cumhurbaşkanlığı seçiminde 12 Martçı General

Devamı s. 5, sü. 4'de

Demokrasi güçleri Bursa'daki baskı, terör, işkence ve kıyımları protesto etti

● Aralarında TSİP ve TİP Bursa il örgütlerinin bulunduğu çok sayıda sendika, demokratik ve melekli kitle örgütü temsilcisinin imzaladığı ortak basın açıklamasında «emekçileri açlığın sınırına iten emellerden, süngülü yönetim tezgâhlarına kadar uzanan tekelci mizansenin bir halkası da ilimizde kendini göstermektedir» denilerek, bunun son bir ayda örnekleri sıralandı.

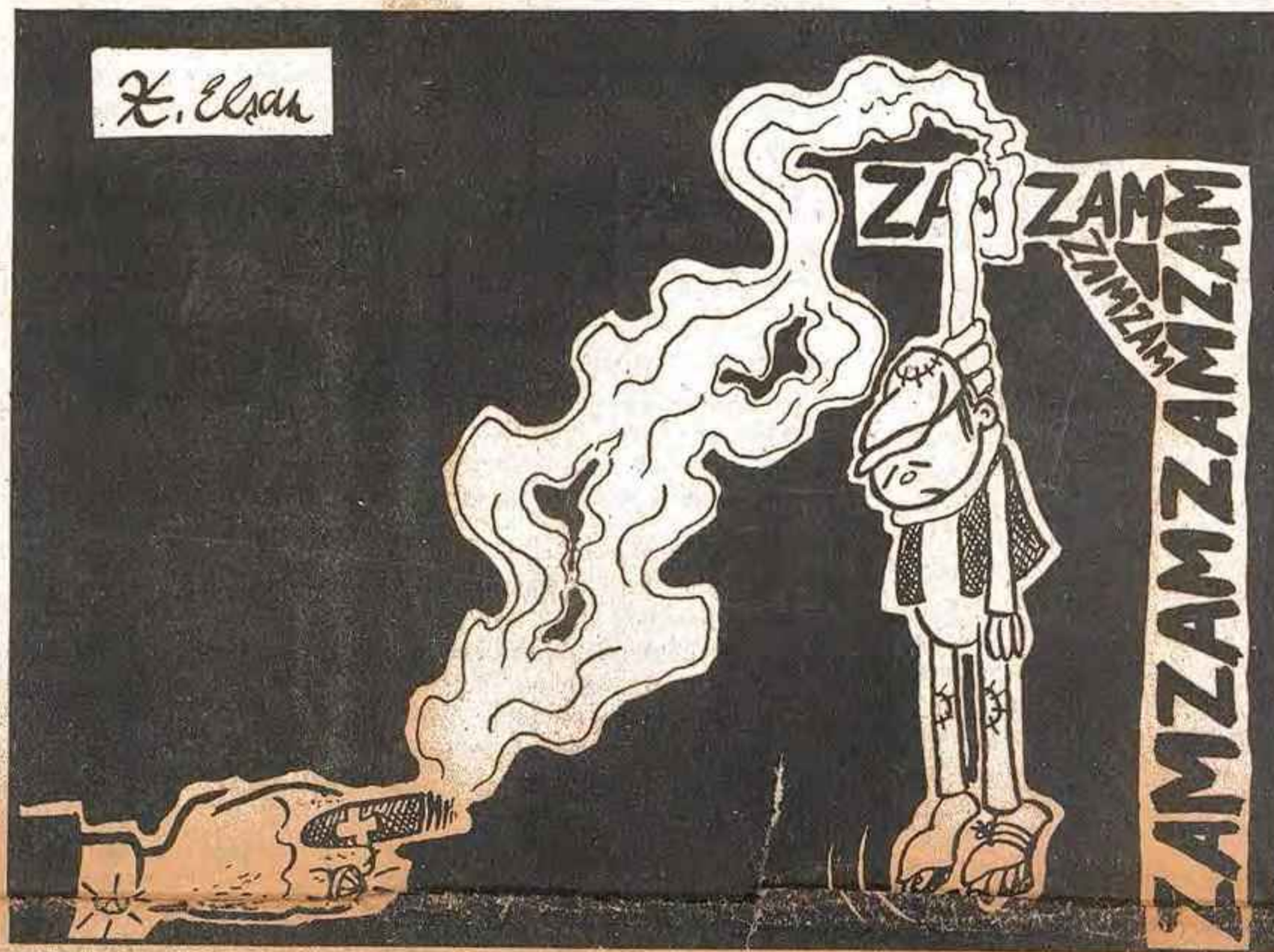
Silifke'de 4 TSİP'li işçinin evleri basıldı

TSİP Üyesi 4 işçinin kaldığı eve 12 Şubat Salı akşamı emniyetçe baskın yapılmış, içeride bulunan kitap, parti yayını gazete ve dergiler suş unsuru gerekçesi ile alınmıştır. SEKA'daki şirketlerde çalışan 4 partiili işçi karakola götürülmüş ve 3 gün nezarette bekletilmişlerdir. TSİP'li işçilerin ilk sorgularından sonra biri serbest bırakılmış, 3'ü tutuklanmıştır.

Bu olaydan bir hafta sonra, TSİP üyesi ve yine SEKA'daki Sungurlar şirketinde çalışan Sedat Ersoy'un evi aranmış aynı gerekçelerle Sedat Ersoy ve yanında kalan parti sempatizanı bir işçi göz altına alınmıştır. Bir gün

Devamı s. 5, sü. 3'de

IMF'nin bir dediği iki olmuyor

Tütün ıspanak fiyatına

Ege tütün piyasası açıldı. Her sene olduğu gibi piyasa, hükümetin baş fiyatı tayin etmesiyle işlemeye başladı. An randımanlı tütüne verilen bir fiyat kaliteye göre elli liraya ve tüccarların çeşitli oyunlarıyla belki de daha aşağıya düşecek. İktidar geçen yıla oranla baş fiyatı yüzde 86 artırdığını söylüyor. Oysa geçen yıldan bu yana paranın satın alma gücü yüzde 100 düştü. Yani üreticinin hem kendi geçimi için, hem de tütün

Devamı s. 5, sü. 6'da

● Enflasyonun emekçi halkın satın alma gücü düşürülerek durdurulmasını öneren IMF isteklerine iktidar bir kez daha «evet» dedi.

● Ortalama fiyatın elli lira civarında seyredeceği gözönüne alınırsa fiyatı yüzde 86 artırdık lafabeliğinin anlamsızlığı ortaya çıkar. Üstelik bir yılda para yüzde yüz'ün üzerinde değer kaybetmişken.

UTSB Genel Sekreteri Jan Kriz dünya tekstil işçilerinin TEKSTİL ile dayanışma içinde olduğunu belirtti.

Tekstil Grevi Yükseliyor

Tekstil Sendikası'nın Tekstil İşverenleri Sendikası ile toplu sözleşme görüşmelerinin uyuşmazlıkla sonuçlanması üzerine aldığı grev kararı yaygınlaşarak uygulanıyor. İstanbul, Bursa, Çerkezköy'de kurulu 15'e yakın işyerinde 7 bin dolayında işçi grevde çıkmış bulunuyor.

Grev kararı uygulanırken, baskılar yoğunlaşıyor. Tarış olayları neden gösterilerek sendika Genel Başkanı Rıdvan Budak hakkında verilen tutuklama kararından sonra bazı grev yerlerinde sendika yönetici ve üyeleri gözaltına alındı.

Tekstil grevi ile uluslararası dayanışma güçleniyor. TEKSTİL'in çağrısıyla olarak geçtiğimiz hafta içerisinde İstanbul'a gelen Dünya Sendikalar Federasyonu'

Devamı s. 5, sü. 4'de

İşçi ve memurların ekmeği yine küçülecek!

Yeni vergi yasa tasarısı işçi, memur bütün emekçilerin ücretlerinden kesilen vergi miktarını azaltmak bir yana daha da artırıyor.

TRT'den ve iktidar yanlısı gazetelerden reklam edilen yeni vergi yasa tasarısı, bugüne kadar olduğu gibi yine işçi, memur bütün emekçileri hedef almaktadır. Yıllardan beri emekçileri oy ve vergi deposu olarak gören burjuvazi, içine girdiği ekonomik bunalımın yükünü yeni vergi yasa tasarısıyla bütünüyle ücretlilerin üzerine yıkmayı amaçlamaktadır.

Hükümetin parlamentoya getirdiği tasarı, yasalastığı takdirde, vergi gelirlerinin %70'ini ödeyen ücretlilerin vergi yükü %80'i aşacaktır. Vergi tasarısı ile bugünkü asgari ücretin (5400 TL) vergi dışı tutulacağı ve böylece dar gelirli vergi yükünden kurtarılacağı ileri sürülmektedir. Aynı tasarı 5400 TL'nin üzerindeki gelirlerin %45 oranında vergilendirileceği ise gözlerden kaçırılmak istenmektedir. Önümüzdeki dönemde as-

Devamı s. 5, sü. 2'de

- Hükümetçe hazırlanan yeni vergi yasa tasarısı, işçi ve memurlara bir verip üç alıyor.
- Tasarı yasalastığı takdirde, vergilerin yüzde 70'ini ödeyen ücretlilerin sırtındaki vergi yükü yüzde 80'i aşacaktır.

Vergi «adaleti» kimin adaleti?

Demirel Hükümeti «enflasyonla mücadele» adı altında emekçileri kasıp kavırmaya devam ediyor. Devalüasyon, zamlar bu «mücadele» sonucu olarak halkın sırtına bindirildi. Şimdi sıra vergilerde!

Kapitalist ülkelerde vergilere, «deflasyonist» —yani enflasyona karşı— bir tedbir olarak bakılır. Eğer diğer şartlar elverişli ise, enflasyonu önlemek için vergilerin de bir «çare» olduğu düşünülebilir. Yani enflasyonu geriletmek için vergilerin de bir rolü olabilir. Ama esas bakmamız gereken nokta, vergilerin enflasyonu hangi yollardan gerilettiğidir. İşte bu noktada burjuvazinin bütün foyası meydana çıkar.

Devamı s. 5, sü. 4'de

Gültekin Gazioglu serbest bırakılmadı

● TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioglu, davanın hukuki değil siyasi bir içerik taşıdığını belirtti ve kendi şahıslarında demokratik öğretmen hareketinin yargılandığını söyledi.

TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioglu'nun da arasında bulunduğu 36 sanık 11 TÖB-DER davasının ilk duruşması geçtiğimiz Cumartesi günü Ankara 3 nolu sıkıyönetim mahkemesinde yapıldı. TÖB-DER yöneticilerini savunmak için duruşmaya giren yüzün üstündeki avukatın arasında 6 tane de CHP'li parlamenter avukat bulunuyor.

TÖB-DER yöneticilerini «halkı itaatsizliğe teşvik», «Dernekler Kanununa Muhalfe» vb. gerekçelerle suçlayan iddianamenin okunması takiben başlanan sanıkların sorgulaması sırasında, iddianamedeki suçlamaları ayrıntılı olarak cevaplandıran G. Gazioglu, 15.9.1979 günü Derya Sinemasında yapılan toplantının sıkıyönetim makamlarının izniyle yapıldığını ve bir karar toplantısı değil, düşünce ve önerilerin dile getirilmesi amacıyla yapılmış bir toplantı olduğunu söylemiştir. Gazioglu

Devamı s. 5, sü. 1'de

Tekelcilerin «Tek Sendika» özlemi depreşti

● AP grup sözcülerinden Etem Ezgü, «Anayasa değiştirilmeli, tek sendika kurulmalı» dedi.

Tekelciler sendikalarından bir türlü kurtulamıyorlar. «Tek sendika» olmalı ve işler düzeltilmeli diye düşünüyorlar. AP grup sözcülerinden Etem Ezgü, tekelcilerin bu özlemine bir kere daha tercüman oldu. «Tek sendika» kurulmalı, bunun için gerekirse Anayasayı değiştirilmeli diye görüş belirtti.

AP'nin talimatına bakarsak, hep onun iktidar, döneme rastlar tekelcilerin bu garip isteği! 15-16 Haziran işçi direnişi de bu yüzden patlak vermişti ve Demirel iktidarı tükürdüğünü yalamak

Devamı s. 5, sü. 3'de

Bozacının şahidi Dönmezer!

TRT iyice şirazedden çıktı!

Polisin yetkilerini artıran, kişi hak ve özgürlüklerini kısıtlayan, dernekleri çalışmaz hale getiren baskı yasalarını TRT'de Sulhi Dönmezer savunuyor. TRT bu meşhur adamı halkın karşısına «bilir-kişi» diye çıkarabilecek düzeye geldi!

«Ne var bunda?» denilemez. Bunda çok şey var. Bu, iktidarın halka karşı kesin bir savaş açması anlamına gelmektedir. Kanunların böyle bir adamla savunulması gereği duyuluyorsa, bunda bir bit yeniği var demektir.

Bit yeniği ise bellidir. Özgürlükler kullanılamaz hale getirilmiştir. Hükümet, yaptıklarının «hukuka uygunluğunu» Sulhi Dönmezer'i savunmaktadır. Bu büyük bir cürettir. Sulhi Dönmezer'i halkın karşısına çıkarmak, kolayca göze alınacak bir iş değildir.

«Dernekler anarşi kaynağıdır» diyerek sözlerine başlı-

Devamı s. 5, sü. 3'de

DAVET Mİ?

«Bir Allahın kulu» arayan Demirel, bu kez «bir babayigit» aradığını söyledi.

Eğer böyle biri varsa, şapkasını alıp gitmeye hazır olduğunu da ekledi.

Ne dersiniz?

Bu sözler «birileri»ne davetiye mi, yoksa sözüm ona kontr-mühtıra mı?

Tekstil grevleri başarıyla sürüyor.

Sağlıklı yaşam hakkı ve ilaç sömürüsü

Ec. Zafer KAPLAN

Sağlıklı yaşama hakkı her insanın doğuştan kazanmış o'duğu en temel haklardan biridir. Sağlıklı yaşam ne demektir? Dünya Sağlık Örgütü'nün tanımına göre "yalnız hastalık ve sakatlık durumunun yokluğu değil, bedenlen ruhen ve sos-

yal olarak tam iyilik hali'dir.

Vazgeçemeyeceğimiz bu en değerli hakkımızı anayasamızın devletten güvencesi ve koruyuculuğuna altına vermiştir. Anayasanın 49. maddesi bu güvenceyi: "Devlet herkesin beden ve ruh sağ-

lığı içinde yaşamasını ve tıbbi bakım görmesini sağlamakla görevlidir" şeklinde ifade etmiştir.

Ancak ülkemizde uygulanan sağlık politikasının, Anayasadaki anlamda halkımıza bu hizmeti verip vermediği tartışıldığında acı gerçekler ortaya çıkar.

Türkiye'de doğan her bin bebekten 153'ü daha bir yaşına basmadan ölmektedir. Bu oran diğer ülkelerle kıyaslandığında ABD'de 22, İtalya'da 29, SSCB'de 26, Bulgaristan'da 30, Yunanistan'da 31'dir. Tek başına bu tablo bile ülkemizde uygulanan sağlık politikalarının yanlış ve yetersiz olduğunu kanıtlar.

Çocuk ölümleri ile ilgili bir diğer araştırma göre, ülkemizde okur yazar olmayan kadınların %42'sinin en az bir çocuğu ölmektedir. Üniversite bitirmiş kadınlarımızda bu oran %8'dir. Görüldüğü ki çocuk ölümleri salt tıbbi bir olay olmayıp, bütün boyutlarıyla sosyal bir olaydır.

Sağlık hizmetlerinin halka verilisindeki belirleyici unsurun sömürü olması ve kâr etmek amacıyla yapılması bu politikaların temelini oluşturmaktadır. Ekonomik ve sosyal yapının gereği dengeli beslenememe, hijyenik şartlardan yoksun konutlarda oturma ve eğitimsizlik yanında, sağlık hizmetlerinden eşit olarak faydalanamama insanlarımızı ve sağlıksız yaşam koşullarında ömürlerini tüketmeye mahkûm etmektedir.

1963'te çıkarılan sosyalizasyon uygulaması, sağlık hizmetlerinin halka eşit şekilde ulaşmasını amaçlamış, ancak içinde yaşadığımız çarpık kapitalist düzenin ruhuna aykırı olduğu için pratikte uygulanamamış ve sağlık sorunları ağırlaşarak günümüze kadar sürmüştür. Bu uygulamanın amacı kırsal kesime daha fazla doktor ulaştırmak olduğu halde, bugün sadece İstanbul'da toplam hekimlerin %37'si oturmaktadır. Doğu ve Güneydoğu Anadolu'daki 18 ilin toplamında ise sadece %8'i oturmaktadır.

Halkın sağlığı ile ilgili sömürünün daha somut bir şekli tüketilen ilaç konusunda görülmektedir. İlaç; halkın kullanmaya zorunlu olduğu, yerine başka birşey koymadığı, aynı zamanda yerli ve gereksiz kullanıldığı zaman sağlık açısından sakıncaları olan bir maldır.

Hemen şunu belirtmek gerekir, ilaç; kapitalist ekonomilerde kâr amacıyla üretilen, pazarlanması yapıldıkça daha fazla tüketilmesi için kapitalist propaganda yöntemlerinin kullandığı bir mal olarak görülmektedir. Kârı olan, az sermaye ile büyük kazanç elde edilen her alanda olduğu gibi ilaç üretimi de Türkiye'de özel sektörün elindedir. Devlete sadece "denetleme" görevi düşmektedir!

Amaç kâr etmek olunca şu basit kâle ilaç için de geçerli olmaktadır. Bir malı ne kadar uc-

sun, ilaç üreticisinin, ilacın maliyetini artıran kalite kontrol, çağdaş teknoloji kullanımı, araştırma vs. giderlerden kaçınması, kapitalist ekonominin bu kaidesine göre doğaldır. Sanayi kesiminde ilacın kalite kontrolünün yetersizliği, devletin etkin denetimini gerektirmektedir. Ancak yıllardır görülen odur ki ilacın devlette yapılan kontrolü yetersiz ve başıbozuktur. Haziran 1979'da ortaya çıkan bir olay bu iddialarımızı bir defa daha kanıtladı. "Principen Injectabl" isimli ilaç birçok çocuğun ölümüne neden oldu. Devletin Sağlık Bakanlığı bu olayda alınabilecek en son tedbir, yani ilacın eczanelerden toplatılması kararını aldı. Halkımızın sağlığını yerli ve yabancı bir avuç ilaç üreticisinin ellerine teslim eden ve üretim üzerinde hiçbir denetim sağlayamayan bu sağlık politikası daha kaç insanımızın canına mal olacaktır.

Sürekli pompalanan ilaç tüketimi ve halkımızın bilimsizce aşırı ve gereksiz ilaç kullanımının toplum sağlığına verdiği zarar kaygı verici boyutlara ulaşmıştır.

Ülkemizde kırsal kesimden kentlere göç ederek hıznalmıştır. Bu yeni yaşam şekline ayak uyduramayan, ekonomik ve sosyal baskı altında kendine yabancılaşan insanlar çok iyi birer "psikozedatif" ilaç tüketicisi haline gelirler. Şüphesiz bu olgu ilaç patronlarının işine gelir. "Diazem", "Mogaden", "Nobrium" gibi sinirsel ilaçların yanında uyuşturucu niteliği olan uykü ilaçlarının tüketiminde de büyük artışlar kaydedilmektedir.

Ülkemizde kişiler hastalandığı zaman hekime başvurmakta veya çeşitli nedenlerle (ulaşım olanağı azlığı, sağlık sisteminin yetersizliği, ekonomik olanağın yetersizliği, sağlık kurumunun olmaması gibi) hekime gitmeden ilacını almakta veya çeşitli geleneksel tıp yöntemleriyle hastalığının tedavisini yapmaya çalışmaktadırlar. Hekime gitmeden hastalığı tedavi etme zorunluluğu, yanlış ilaç kullanmak gibi sakıncaları beraberinde getirmektedir. Örneğin: "Progynon depot 100 mg" isimli ilaç, istenmeyen hamileliği önlemek amacıyla yaygın bir şekilde ve reçetesiz alınarak kullanılmaktadır. Yüksek dozda hormonal maddeler ihtiva eden bu ilaç belli bir olasılık içerisinde "sorunu çözebilmekte", ancak yüksek dozda periyodik olarak alınması halinde kadının hormonal dengesini bozarak ileri yaşlarda kansere neden olabilmektedir.

Sonuçta "Herkesin beden ve ruh sağlığı içinde yaşamasını ve tıbbi bakım görmesini sağlamakla devli olan devlet, sağlık hizmetleri bütünü içerisinde halk sağlığı açısından büyük önemi olan ilaç sorununa çözüm getirmekle de devlidir. Bu da ilk adımda, zorunlu bir tüketim maddesi olan ilacın devletleştirilmesi, ilaç sanayisinin ve ilaç ithalatının devlet eliyle yürütülmesidir."

Tektas Ağaoğlu Bakış

Devlete ve Delilere Dair

Gecen hafta birçok burjuva gazetesinde bol resimli «deli» fotoğrafları çıktı, hatırlayacakınız. Çırpıçlaştı adamlar kerevetlerin üzerine tünemiş soğuktan donuyorlar. Tam bir sefalet ve feccat sahnesi...

Bu fotoğrafların yayınlanmasının amacı ne, peki?

Bu deliler Bakırköy Akıl Hastahanesinin sakinleri. Hastahane böyle feci şartlarda yaşıyorlarmış. Kampanya açılmış. Feci şartları düzeltmek, delilere daha insanca bir yaşama kavuşturmak için halktan para toplanacaktı. Kampanyanın başını da bir süre önce bir büyük ve ünlü parababasının satın aldığı bir büyük ve ünlü gazete çekiyor!

Yoksul ve çoğu kimsesiz, şüphesiz delilere Bakırköy'de insan muamelesi yapılmadığı doğru. Ama bunu sağlamak için —o da eğer sağlanacaksa sahiden!— bu zavallı insanları bu halde dünya âleme teşhir etmek neden? Bu teşhir, delilere daha görünlen insanlık dışı muamelelerin bir parçası ve tekrarı değil mi?

Ustelik bu adamlar kendilerine yapılan muameleye karşı kendilerini savunmaktan, şu ya da bu biçimde bunun hesabını sormaktan âcizler. Dört duvar içinde hapsedilmişler, tüm medeni hakları elinden alınmış. Bir gazete kalkacak, delilere yardım kampanyası yürütüyorum diye çaresiz, savunmasız insanları koca koca boyalı resimlerle kepa-ze edecek!

Bunun adı istismardır. Yani sömürme! Yani bu insanların deliliğinden ve yoksulluğundan yararlanıp, bugüne kadar içinde yaşadıkları feci şartları gazete için nimet, çaresizliklerini fırsat bilip okuyucuların acıma duygularını körükleyerek gazeteye satış sağlamak... Yapılan budur ve de içinde yaşadığımız sömürücü düzende delilere Bakırköy'de yapılan parabalalarının başınında yansıyan öbür yüzüdür. Bu bir.

İkincisi, Bakırköy Akıl Hastanesi devletin resmi bir kuruluştur. Gazetelerde sergilenen feci durum halktan para toplanarak düzeltilebilecek, devlet şimdiye kadar neden böyle bir durum sürmesine göz yummuştur? Aslında yapılması gereken halktan para toplamaya kalkmak değil, devletten, devlet adına iş görenlerden, sorumlulardan hesap sormaktır.

Devlet ihracatçı teşvik için elinden geleni geri koymuyor. Pekâlâ bununla uğraşmaya vakit de buluyor, nakit de. Delilere el uzatmaya neden vakit ve nakit el vermiyor?

Sağlık Bakanı İsmoğlu geçende bir demec vermiş. «Bu işte umudumuz zenginlerimizde, ama onlardan birşey gelmiyor» diye yakınmış. Yani delilerin bakımı için devlet adına dilencilğe çıkmış! Devletin yetkilisi ve sorumlusu olarak görevini yerine getirmeye bakacaklarına, «zenginlerimiz»i görevle çağırıyor... Bu da işte bu bakanın devlet ve hizmet anlayışı!

İşin düğüm noktası burada. Sömürücü kapitalist düzenin devletin de elbette bir öncelikle sıralaması vardır. Burada zenginleri daha zengin etmek en başta yer alır. Delilerin —ama, tabii, özel kliniklere para harcamaktan âciz yoksun delilerin, yani iki kere kahrolmaları— yeri en sonlardadır. Sömürücü kapitalist düzenin devleti nasıl kimsesiz çocuklarla, sakatlarla, dilenci tüccarlarının ve kâr pezevenklerinin kurbanlarıyla uğraşmayı üzerine vazife saymıyorsa, yoksul delileri de kaderlerine ya da boyalı basınla «zenginlerimiz»in insafına terketmiştir.

AP'nin ve hükümetin başının deyişle, «Türkiye her dardını halletmiş de sıra delilere mi gelmiş?»

İSTE KAPİTALİZM

Fransa'da birkaç aydır işsiz bulunan 600 bin genç insana okuldan yeni mezun olan 700 bin genç daha eklenmiş bulunuyor.

Gençler arasında işsizlik yaygınlaşıyor

Kapitalist ülkelerde işsizlik hızla yaygınlaşırken, bundan en çok etkilenenlerin başında genç insanlar geliyor. ABD ve Batı Avrupa'da gelişmiş kapitalist ülkelerde 25 yaşın altındaki işsizlerin sayısı hızla artıyor.

Tüm kapitalist ülkelerde, işsizlik oranını ne olursa olsun 25 yaşın altındakiler bu işsizlerin yüzde 40'ını oluşturuyorlar. Bu oran resmi istatistiklerle belirlenmiş olup, ilk olarak işe girecekleri kapsamıyor. İşsizlik yalnızca öğrenim görmemiş gençler değil, aynı zamanda yüksek öğrenim görmüş olanları da etkiliyor. Yalnızca Batı Avrupa'da işsiz gençlerin sayısı dört mil yona yaklaşmıştır ve gençler arasında iş-

sizlik hızla yaygınlaşmaktadır.

Dünya Sendikalar Federasyonu geçen yıl Temmuz ayında düzenlediği genç işçilerin işsizlik sorunlarıyla ilgili toplantıda sorunun çözümünü doğrultusunda alınması gereken başlıca önlemleri şöyle belirlemiştir: Sattınalma gücünün artırılarak talebin teşvik edilmesi, çalışma saatlerinin azaltılması, çalışma koşullarının düzeltilmesi kamu hizmetleri yatırımlarının artırılması. DSF, gençlerin ekonomik hayatla katılmaları konusunda bu önlemlerin alınması ve her genç insanın çağdaş üretimin ihtiyaçlarına uygun nitelikte ve esneklikte bir eğitimin geçmesinin sağlanmasını talep ediyor.

Kars'ta faşist baskı ve işkence vahim boyutlara var

Örtülü MC'nin işbaşına gelmesiyle birlikte yurt çapında az gılaşan faşist saldırılar, anti-demokratik uygulamalar, Kars'ta resmi nitelik kazanmış olup alabildiğine yaygınlaştırmıştır. İlericilere, emekçi halka uygulanan baskı ve işkencenin vahim boyutlara varırılması üzerine Gıda-İş, Genel-İş, Keramik-İş, Tekges-İş'in baştemsilcileri ortak bir açıklama yaparak, demokrasî güçlerine boyun eğdirmeyeceğini açıkladılar.

Ortak açıklamada, «Örtülü MC'nin resmi ve sivil güçler eliyle faşist terörü artırdığına, zam, karaborsa ve yoklukların en acımasız yollardan piyasaya hâkim olduğuna» değinilerek, «Kars'ta ev arama, kahve baskını, demokratik kuruluşlar üzerindeki baskı ve zulüm uygulamalarının olağan günlük olaylar haline getirildiği» belirtiliyor.

Açıklamada, açığa alınan ve sürülen öğretmenlerin yanısıra, işkenceye tabi tutulan öğretmenlerin sayısının da hayli kabark olduğu, işkence görenler arasında bayan öğretmen Münevver Yazarın'ın da bulunduğu, Çetin Şimşekli'nin Erzurum'da tutuklu, Ayhan Aydın'ın sıkıyönetimde işkenceden sakat, Mustafa Sütçü'nün ise poliste kayıp olduğu bildiriliyor.

Devlet kademelerinin birer birer faşistlere işgal edildiği örnekleriyle gösterilen açıklamada, Kars'ta Tekel ve TÖB-DER binalarını yakan kişinin tekel müdürlüğüne getirildiği, MHP adayı Yunus Erdem'in milli eğitime müdür yapıldığı dile getiriliyor.

Kars'a gönderilen kömürün halka verilmediği de söylenen açıklamada, Kars Süt Fabrikası yönetimine de MHP'ilerin getirildiği ve Gıda İş şube başkanı Yusuf Çelik ile işçi Saim Çelik'in işten atıldıkları belirtilerek, YSE'de faşist MISK'in örgütlenmesi yönünde işçilere baskı ve zulüm uygulandığı, Genel-İş Kars şube başkanı Ercan Soykan'ın tutuklanarak işkence gördüğü bildirildi. Mahallelere yapılan baskınlar öncesinde polislin yarattığı provakasyonlara

da dikkat çekilerek, Ahmet T. raman'ın evi arandıktan sonra ailece işkenceden geçirildiği, aynı uygulamayla Nadir Doğanay ve oğullarının da karşılaştığı, Oruç Korkmaz'ın ise poliste işkence edilerek öldüğü, TİP İl saymanı Yener Ceylan'ın, İGD şube başkanı ve ilçe sekreterinin tutuklanarak işkence gördükleri, Kars'taki zulüm uygulamasına ilişkin örneklerin saymakla bitmek gibi olmadığı da belirtiliyor. Açıklamada daha sonra şöyle deniyor:

«Aralık'ta, Hanak'ta, Göle'de, Ardhan'da da yüzlerce ilerici gereksiz tutuklanarak işkenceden geçirildi. Ama bütün bunlar iş emekçi halkını yıldırılmıyacaktır. Baskı ve terörü göğüşyecek, sonuna kadar direneciz, faşist işgale boyun eğmeyeceğiz. Olacaklardan val ve imniyet müdürü sorumlu olmaktadır. Demokrasi güçlerini Karıdaki uygulamalara karşı dayışmaya çağırıyoruz.»

Çe yandan, Türkiye Sosyalist

İşçi Partisi Kars İl Örgütüne yapılan yazılı açıklamada da, zulüm örneklerinin yanısıra özetle şu görüşlere yer verildi: «Demirel hükümeti, halkımızın asıni ekmeğini elinden alarak parabalalarının kasalarını alabildiğine şışırken, işçi ve emekçiler için hayatı yaşanmaz hale getirmiştir. Emekçi halkımız elbette bu duruma karşı çıkacak, haklarını savunacak ve demokrasî mücadelesini yükseltecektir.»

«Karakollara bomba koyarak, polis arabalarına ateş açılarak, bankalar bombalanarak polis eliyle provakasyon düzenlendiğine» dikkat çekilen açıklamada, Kars halkının sindirilemeyeceği; faşist işgale ve zorbalığa göğüş gereileceği vurgulandı ve bankaların yakılması olayı konusunda şöyle denildi: «Banka yakmak kurtuluş değildir. Kars'taki bankaların yanmasıyla sosyalistlerin hiçbir ilgisi yoktur. Kars'ta olayları yaratan, polis-

Okurlardan

İatsayı artışı çözüm değildir!

İşayın Gerçek Gazetesi Mensurları, Çukurova Üniversitesi Mmurları Birleşme ve Dayanma Derneği (ÇÜM-DER) Bkanyım. Çukurova Üniversitesi'ndeki bir takım keyfi uygulamaları işçi sınıfının seşılan GERÇEK gazetesi aracılığıyla «yukardaki» ilgililere kamuoyuna duyurmak istiyum. Bu yazımı yayınlayacağım için Gerçek gazetesine şimşen teşekkür eder, yayınıyatında başarılar dilerim.

Çukurova Üniversitesi Teli Bilimler Fakültesi, Ziraat Kültesi ve Mühendislik Fakültesinde birtakım anti-demokratik yasalar yetmiyormuş ki keyfi uygulamaları hız vermiştir. Yasalara göre şehir dışındaki kurumlara ser verilir. Ama Ziraat Fakültesine bu servis parayla veriyor. Bu parayı vermek is-

temeyen arkadaşların maaşları kesiliyor veya Dekan tarafından parayı vermesi için zorlanıyor.

Bu gibi şeylere karşı tepki gösteren ÇÜM-DER üyeleri çeşitli hakaretlere uğramaktadırlar. Diğer yandan Temel Bilimler ve Mühendislik Fakültesinde şimdiye kadar parasız servis verilirken hiçbir gerekçe ve neden gösterilmeden personelden 125 TL servis parası toplanıyor. 125 TL vermeyen kişiyi servise bindirtiyorlar.

14 Ekim seçimleri öncesinden çıkarılan yan ödeme kat-

giz derken 100-200 TL biz ödedik. 100-200 TL diyorum, çünkü bu uygulamadan her teknişyen ayrı ayrı nasibini aldı. Yani bir teknişyen diğer teknişyenden farklı maaş alıyordu. Buna gerekçe olarak da «yan ödeme katsayısı» yeniden düzenlenmiş. Bu uygulamada laborant arkadaşların durumu en berbatı. Yönetmelikte şöyle deniliyor: «Laborantlara verilen —yaklaşık— 1000 TL zehirleme zammı 2 yılını dolduran laboranta verilmmez.»

Hayday... Bizim bildiğimiz çalışılan süre arttıkça «maaş da artar». Ama biz laborantların çalışma süresi arttıkça maaşı azalıyor. Sanki çok veriyorlarmış gibi...

Neymiş efendim; 2 yıl çalışsan laborant zehirli gaz ve maddelere karşı başışıklık kazanıyormuş. Herhalde iki yıl boyunca laborant zehirli gaz ve maddeler arasında bol bol zehir alarak konuşamaz hale

gelir zannediyorlar. İşin garibi bu uygulama sadece Temel Bilimler Fakültesinde geçerliydi. Aynı üniversiteye bağlı diğer fakültelerde çalışan aynı kadrodan laborant arkadaşlarla aynı maaşı alamıyoruz. Yaklaşık 1000-1500 TL fark var. Biz rektörlük vastasıyla Maliye Bakanlığına başvurduk, ama hâlâ bir ses çıkmadı. Birde GERÇEK gazetesi aracılığı ile «yukardakiler» sesleniyoruz.

Katsayı artışı ile bile aldatmaya çalışıyorlar. Ama her uyulmalarında foyaları tüm çıplaklığı ile ortaya dökülüyor. Biz memurları, katsayı veya yan ödeme artışı ile aldatmaya çalışıyorlar. Ama biz memurlar biliyoruz ki katsayı artışı vb. çözüm değildir. Çözüm; grevli toplu iş sözleşmeli sendikal hakkın verilmesindedir.

Kardeşçe selamlar
Mehmet Şahin
ÇÜM-DER Başkanı

Necati Cebe: «141-142'nin kaldırılmasını istemek, demokrat olmanın gereğidir»

Ecevit Avrupa seyahatlerinde en fazla karşılaştığı soruya yine karşılıkta ve «141-142'nin kalkmasında» bir kez daha söz etti. Başta Demirel olmak üzere, gerici-faşist karması koro, bu vesileyle bir kez daha demokrasi ve özgürlük düşmanları seslerini yükselttiler. Anayasayı dümdüz etmekten hiç perva duymadan sözdebiilen bir Başbakanın 141-142'yi savunması normaldir ama, bunu Anayasa'ya ve —sık sık «milli irade'nin temsilini engelleyen kuruluşların başında gösterdiği» Anayasa Mahkemesi'nin eski kararlarına dayanarak savunması kaba bir demagojiden başka bir şey değildir.

Burada, CHP içindeki sol sosyal demokrat üyelerden Balıkesir milletvekili Necati Cebe'nin geçtiğimiz günlerde Millet Meclisi'nde şahsi adına yaptığı konuşmadan bazı bölümleri bir belge olarak yayımlanmakta yarar görüyoruz.

«NECATİ CEBE (Balıkesir) — Sayın Başkan, Sayın Milletvekilleri:

Simdi çeşitli maddeleri, bu arada 4 nci maddesi değiştirilmek istenen 1630 sayılı Dernekler Yasası, demokratik hak ve özgürlüklerin büyük ölçüde kısıtlandığı, Anayasamızın lüks sayılabilecek antidemokratik doğrultuda değiştirildiği bir dönemde, 12 Mart döneminde çıkarılan bir yasadır.

Söz konusu yasa, öyle bazı çevrelerde iddia edildiği gibi boşluğa geddiği olan, gevşek bir yasa değil; dernek kurma ve yaşatma hakkına sayısız sınırlamalar, getiren taş gibi bir yasadır. Simdi, 12 Mart'ın getirdiği sınırlamaları yetineyip yeni sınırlamalar getirmeye çalışılıyor.

Değerli arkadaşlarım, dernek kurma hakkı göstermelik

kılınmak isteniyor. Önünde bir belge var. İnsan Hakları Evrensel Bildirisi'nin 24 nci maddesinin 4 nci bendi —ki bu bildirinin altında Türkiye'nin imzası vardır— «Herkesin çıkarlarının korunması için sendikalar kurmaya ve bunlara katılmaya hakkı vardır» demektir. Gene 6366 sayılı yasa ile kabul edilen İnsan Hakları ve Ana Hürriyetleri Koruma Sözleşmesi'nin 11 nci maddesinin 1 nci bendi, «Her şahıs başkalarıyla birlikte sendikalar kurmak hakkına sahiptir» demektir. Bu bildirinin de altında Türkiye'nin imzası vardır.

Değerli arkadaşlarım, 30 yılı aşkın bir süredir demokrasi diyoruz başka bir şey demiyoruz. Kimimiz hürriyetçi demokrasi, kimimiz özgürlükçü demokrasi, kimimiz sosyalizmdir; ama faşist Mussolini İtalya'sının Ceza Yasasından, Ceza Yasamıza, üstelik de ağırlaştırarak aktarılan 141 ve 142'nci maddeler hâlâ yürürlükte. Demokrasimizi bu fişte ayıbindan kurtarmaya çalışacağımız yerde, ona yeni ayıplar eklemeye çalışıyoruz. Böyle yapmakla başkalarını aldattığımızı sanıyoruz aldandıyoruz. Çoğulcu demokrasiyi benimsemiş ve yaşama geçirmiş hiç bir ülkede 141, 142, 163 ve benzeri maddelere yer olmadığını aklı başında herkes biliyor ve gene aklı başında herkes biliyor ki, 141 ve 142'nin kaldırılmasını istemek, sosyalist ya da komünist olmanın değil, demokrat olmanın gereğidir.

Değerli arkadaşlarım, ülkemizde belli çevreler derneklerin siyasetle uğraşmalarından şikayetçilerdir, öteden beri;

ama Sanayi Odalarının, Ticaret Odalarının siyaset yapmasından değil, kamu görevlilerinin kurdukları derneklerin siyaset yapmalarından şikayetçilerdir. Derneklerin siyasi etkinlikte bulunmalarını yasaklayan yasa hükümleri vardır, bu yasa hükümleri yürürlükte. Yasa dışına çıkan, yasaları çiğneyen kişi ve kuruluşları izlemek ve yargılamakla görevli yargı organları da vardır. Ve bu organlar görev başındadır.

Değerli arkadaşlarım, derneklerin siyasetle uğraşmalarını yasaklayan yasa hükümlerine karşın, dernekler siyasetle uğraşıyorlarsa, normal yargı yolu ne güne durmaktadır? Gerçek şudur değerli arkadaşlarım. Yasalarımızın yasakladığı anlamda siyasal etkinlik, özellikle «bir siyasal partiyi iktidardan düşürüp bir başka siyasal partiyi iktidara getirme amacına yönelik etkinlik»tir. Dernekler bunu yapmıyorlar, yapıp yaptıkları için de katiptirler.

Değerli arkadaşlarım, yurt ve dünya sorunlarına ilişkin görüş oluşturmak, görüş açıklamak ve yaymak bir hak olmanın da ötesinde çağdaş insan olmanın herkeşe yüklediği bir görevdir. Günümüz kamu görevlileri Osmanlı döneminin kapıkulları değildir. Onlar demokratik Cumhuriyetin özgür yurttaşlarıdır. Kamu görevlileri demokratik cumhuriyetin özgün yurttaşları olarak yurta ve dünyaya olup bitenleri elbetteki izleyecekler, yurt ve

dünya sorunlarına ilişkin görüşler oluşturacaklar, görüşlerini açıklayacaklar, bunun da ötesinde yayacaklardır. Bu anlamda siyaseti yasaklamak, Anayasamızın 20 nci maddesini 20 nci maddesi; «Herkes düşünce ve kanaat hürriyetine sahiptir» der, kamu görevlileri hariç, herkes demez. «Herkes fikir ve kanaat hürriyetine sahiptir.» der.

Değerli arkadaşlarım, terörün demokrasiden kaynaklandığını iddia edenler, toplumumuzun ve toplumumuzun etkili kesimlerini «demokrasi bizim ne yimize, bize eli sopalı yönetim gerek» deme noktasına getirebilmek için terörü başlatmalar ve yaygınlaştırmalarıdır. Teröristleri eğiten, finanse eden, koruyucu kanatları altına alan güçler terörü bahane ederek demokratik hak ve özgürlükleri askıya almak, güçleri yeterince yok etmek istemektedirler. Terörün kaynağında demokrasi değil, «davadan döneni vurun» görüşünde somutlaşan demokrasi düşmanlığı yatmaktadır. (CHP sıralarından «Bravo» sesleri, alkışlar)

Terörü bahane edip demokrasiyi askıya almak, teröristleri ödüllendirmek demektir. Nedir teröristlerin amacı? Teröristlerin amacı «Demokrasiye paydos denemeleri için uygun ortam yaratmaktır. Antidemokratik yasa tasarılarına destek olmak, teröre karşı çıkarak, tersi bir tutum içine girerek teröre arka çıkmak gibi göstermelik isteniyor. Gerçek bunun tersidir. Terörü gerekçe olarak kullanıp antidemokrasi simidine sarılmak terörü ödüllendirmek; terörü istemini yerine getirmek- tir.»

Dışişleri Bakanı'nın Ağzından: «Türkiye Batıya ipoteklidir»

Türk dış politikasında önemli gelişmeler oluyor. Türkiye, Bölge ve Dünya barışı açısından, yüklenilebileceği en kötü görevi talip oluyor.

Bu, Ortadoğu'da ABD'nin ileri karakolu olmaya özenmek, komşularla arasındaki gerginliği artırmak, ileriye halk hareketlerine sırt çevirmek noktasıdır. Bu noktada Türkiye ABD'nin silah gücünün önemli bir bölümünü üzerine almak, NATO içinde yeni yükler altına girmek zorundadır.

Dışişleri bakanı sıkıştığı TRT ekranında, Türkiye'nin bu durumunu gözlerden saklamak için «politik kurnazlığa» sığındı. Dış politikasının unsurlarını, Türk-Yunan ilişkileri düzeyine indirdi. Halbuki Türkiye, Irak'la olan ilişkilerinin bozulmasından İran halk hareketi üzerinde yarattığı güvensizliğe kadar, ulusal çıkarlarını ilgilendiren pek çok soruna cevap ve çözüm bulmak durumunda- dır.

Afganistan olayları bahanesiyle Sovyetler Birliği karşı tırmandırılan düşmanlık politikası, İran'daki devrimci harekete karşı güdülen kararsız politika ve takınılan olumsuz tavır,

Irak'la ilişkileri soğutmak, bu ülkenin işçilerine karışık düzeyine varan provokasyonlara alet olmak,

Kıbrıs'ta barışı ve çözümü zorlaştıran konumda olmak, Amerikancı politikaların yanında yer

almak,

● Emperyalizmin ve NATO'nun menfaatleri zemininde Yunanistan'la uyuşmak, iki halkın çıkarları zemininde ise uyumsuzluklar yaratıp derinleştirmek,

● NATO'nun silahlanması çocuklarına katılmak, ABD füzelerinin Batı Avrupa'ya yığınak yapılmasından yana olmak,

● ABD üslerine yeniden işlerlik kazandırmak, Savunma İşbirliği Anlaşması ile ABD'ye yeni üsler vermek,

● Bu yaptıklarının Türkiye'nin yararına olup olmadığını «henüz daha tartışmadık» diyerek ne yaptığını dahi bilmediğini, ya da çok iyi bildiğini kendi ağızla söylemek...

Dışişleri Bakanı bu sorunlardan kaçarken AET çıkarmazına yakalanıyor. Topluluğa «tam üyelik» için müraaate edileceğini, bunda hükümetin «kararlı» olduğunu söylüyor.

Ama unutuyor ki, en az Demirel hükümeti kadar, AET, ülkeleri de kararlardır! Türkiye'nin «hastalığı» topluluğa «buluşturmak» korkmaktadır.

Türkiye, ulusal çıkarlarını, Demirel iktidarının yönetimi yüzünden topun ağzına sürmektedir. Bu sürece dikkat çeken barış güçlerine karşı da ağır do- lusku küfürle, olmadı zorbalıkla yürülmektedir.

Türkiye, barışın karşını da ateş yakmaktadır. Hal- kımız ise, tersini savunuyor, barış özlemini dile getiriyor.

ye. Tarif edilen bu işçi kamplarının yanına büyük firmalar fabrika kuruyorlardı. Silah fabrikatörü Krupp kampların en büyüğü seçmiş ve yanına büyük bir «tapa» fabrikası kurmuştu. Bu fabrikanın müdürü Bohlen deli olduğu için mahkemede ölümden kurtuldu.

Faşizm Alman emekçileri açısından bütün Almanya'yı büyük bir hapishaneye çevirirken, gerçek hapishanelerde de kendini gösteriyordu. Tutuklular, hükümlüler insanları öldürmenin, çeşitli biçimlerini tespit etmek için yapılan deneylerde malzeme olarak kullanıldılar. Bir belge şunu söylüyordu: «Bir mahpusun eğerleri parçalanıncaya kadar, havasızlığa nasıl dayandığını basın odasının gözlem penceresinden gördüm... Çıldırır ve başından kurtulmak için saçlarını yolmaya çalışırdı. Parmakları ve tırnakları ile yüzlerini parçalamaya çalışırdı. Kafalarını duvarlara vurur, bağırırdı, kalak- rındaki basınçtan kurtulma- ya çalışırdı.»

Neden insanlar bu denli vahşetin altında tutuluyorlar? Faşizm, kapitalizmin iş- gücü ordusuna niçin böyle yaklaşıyordu?

Çok basit! Tekelciler ücret vermeksizin çalıştırıyorlar ve daha çok kazansınlar di-

Madenlerde, taş ocaklarında, demiryolu yapımında, silah fabrikalarında ve daha bir çok iş alanında, faşizmin zulmü ve yarattığı açık ortam yüzünden açığa çıkmış milyonlarca insanın işgücü bedava kullanıldı. Alman tekelleri ekonomik sıkıntılarını bu yoldan aşmak istediler. Kapitalizmin artideğer sömürüsü, faşist partinin iktidarı eliyle ve altın bir tepsi içinde onlara sunuldu. Hükümet kararnameleleri, çalışma saatlerini kısıtlayan kanunları kaldırıyor ve yerine sınırsız çalışmaya getiriyordu.

İnsanlar bedava çalıştır ve öldüler. Fazlası, yani çalıştırmak için iş bulanmayanları, çeşitli yollarla öldürdüler. Çünkü hazır tüketiciler olmaları tekellerin işine gelmiyordu.

Nürnberg mahkemesinin binlerce belgesi, faşizmin niteliğini, faşistlerin canavarlığı gösterirken, mahkemenin son belgesi de onların sonuna işaret ediyordu. Ölümlü! Bu insanlığın faşizm hakkındaki değişmez hükmü oldu.

Doğrudan...

Hüseyin Hasancebi

Çözüm Öldürmekse Eğer

İnsanı öldürmek... Öldürmek yoluyla bireysel ya da toplumsal bir soruna çözüm aramak eğilimi nereden kaynaklanıyor?

Türkiye'de bu eğilim hayli köklü ve güçlüdür. Özellikle dönemeçlerde vahşi bir kan tutkusuna dönüşerek ortaya çıkmaktadır.

Necmettin Cevheri ve Mehmet Can!... Biri AP'li, öteki CHP'li. Ortak noktaları, ikisinin de Adalet Bakanlığı yapmış olmaları. Bir başka ortak noktaları daha var ki, o da öldürmenin çözüm olduğuna inanmalarıdır.

Bu iki eski Adalet Bakanı bir araya geldiler. Ölüme mahkûm edilmiş, ama cezaları henüz infaz edilmemiş hükümlülerin acele asılmaları gerektiğini «ortak görüş» olarak ileri sürdüler. Onlara göre, eğer insanların asılmasına hız verilirse, ölüm mekanizmasının durduğu kanısı dağılacaktır. İki eski Adalet Bakanı meseleye böyle bakıyorlar.

Bu bakışın giderek güç kazanabileceği günler yaşamaktayız. Yakın geçmişte de böyle günler yaşamıştık. «Siyasal hizmet» için ölüm kararları alan bir askeri mahkemenin başkanı bugün AP sıralarında milletvekili diye oturmaktadır. Devletin aynı zamanda bir intikam aracı olarak kullanılabileceğini isbat etmeye hazır olanlar köşe başlarını tutmaya başlamışsa, «günlerin niteliği» değişiyor demektir.

«Burjuva adaleti» ya da «gerici adalet» gibi nitelendirmelerle sorunu geçiştiremeyiz. Çünkü, ölüm cezasının bu elle alınıp tarzı ve elde edilmek istenen sonuç, klasik cezalandırma alışkanlığının dışına taşmaktadır.

Ölüm cezasının yerleşik uygulaması bireyi cezalandırmaya dönüktür. Cezanın kendi içinde taşıdığı amaç hükümlü üzerinde yoğunlaşır. Ceza elbette insani değildir, ama, normal koşullarda en azından hedef aldığı insanla sınırlıdır. Halbuki bu yeni yaklaşım tarzı, ölüm cezasının «sadece» bir başka amaç için kullanılmasıdır. Bu, cezanın «ibret» olarak kullanılmasından, hem hükümlüyü, hem de toplumu cezalandırmasından farklı bir şeydir. Ve sadece bu niteliğinden ötürü de, sapıkçadır.

Ölüm cezasını, sadece bir mekanizmanın işlevini göstermeye yarayan araç olarak ele alan bu iki eski Adalet Bakanı, sınıf zorbalığını sapıklık öl- çüsünde ele almaktadırlar. Cezanın insaniliğine karşı duyulan kuşkuyla kendilerinin insan olup olmadıkları kuşkusuna dönüşmüşlerdir. Çünkü hükümlüyü, «ölümü hakettiğine» inandıkları için değil, bir başka işe yarayacağı için asacaklardır. Yani öldüreceklerdir.

Bu iki kuşku «insanın» yaklaşımını halkımıza karşı hazırlığı yapılan caniyane planların ilk göstergeleri olarak ele almak mümkündür. Bu takdirde sapıklığın, siyasal boyutu öne çıkmaktadır. Bu, faşizmin, öldürmeyi yönetmenin gereği sayan tekelci zümre canavarlığının klasik şeklidir. CHP ve AP'nin ortak paydası bu değildir ama, sermayenin muhafızları, onun gerekli gördüğü bütün silahları gereğinde kuşanmak zorundadırlar.

Öldürmeyi çözüm olarak gören ve resmi devlet politikası haline getiren sınıfın tarihsel olarak işi bitiktir. Doğanın ve toplumun yasaları önünde aciz kalındığında böylesi sapık yollar çözüm gibi görüldür. Sermaye bu derin açmazlarda yıpranarak tükenmektedir. Çünkü onun elinde, toplumun gelişmesini açıklayan yasalara hükmedecek bir kaldıraç yoktur.

Egemen sınıf başkaları hakkında hüküm verirken, kendi hükmünü de vermektedir. Ve suçluları, birlikte hüküm giyecektir. Mehmet Can ve benzerleri de oyunun son perdesine, dekoru denkleyp öldürmek için çıkarılmış küçük figüranlar rolündedirler.

Çünkü ölüm burjuvazinin elinde çoğalırken, emekçi sınıfların elinde kazanılan hayatın kendisidir.

FAŞİSTLERİN SONU... 4

İnsanlık Faşizmi Ölüme Mahkum Etmıştır

Faşistler son günlerinde halkın eline düşmekten niçin korkarlar? Nazi Partisi'nin faşist şefleri neden kendilerini öldürmek için acele ettiler? Gece yarısı ülkesini ter kedip kaçan, sığınacak yer arayan faşistlere günümüzde de rastlanmaktadır. Bu genel davranışın temelinde yatan nedir?

Nürnberg Mahkemesinde Nazi dosyası açıldığı zaman insanlık gerçekten dehşet ve rici şeyler öğrendi. Bir avuç sapık ve cani ruhlu adamın siyasi eylemi tekelcilerin ekonomik gücüne birleştiği zaman, ortaya korkunç bir gerçek çıkıyordu. Faşizm! Faşizme hizmet eden, ona şu ya da bu yanılla bulaşan herkes, insanlığını yitiriyor, insanlık düşmanı haline geliyordu.

Kendini öldürmeyi başaramayan faşistler Nürnberg'de duruşmaya çıktılar. Hem ken di suçlarını, hem de «ölme yi başaranların» vahşetlerini belgelerle anlattılar. Dosya 13 idam ve 7 ağır hapis hükmüyle kapandı.

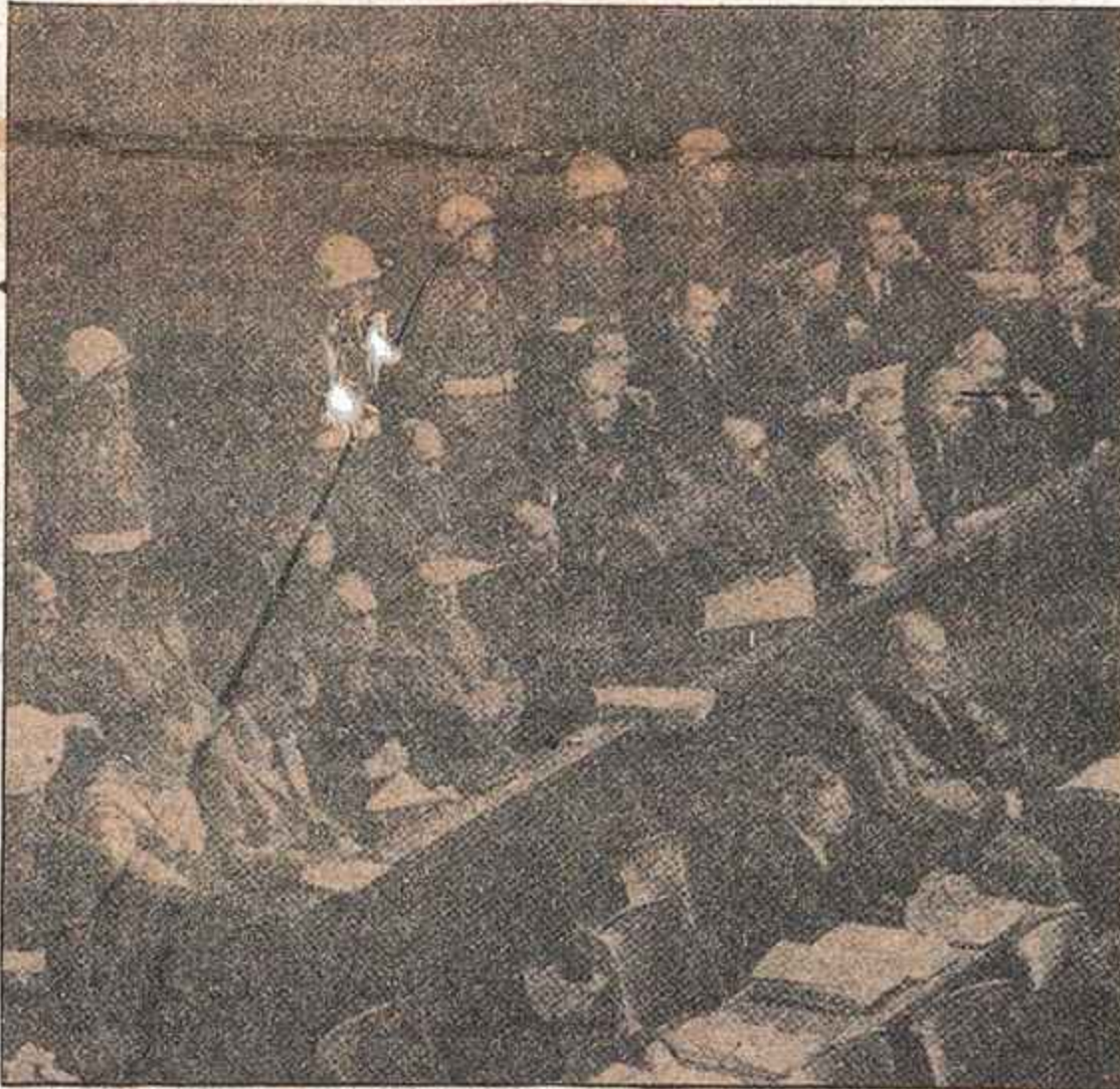
Nürnberg uluslararası bir mahkeme idi. Faşist şeflerden insanlık adına hesap soruluyordu. Mahkeme bağını- sız karar vermiyordu. Büyük ölçüde böyle oldu. Ama Batı'nın kapitalist ağaları Church- hill başta olmak üzere... faşizmin enkazını kurtarmak ve bu kalıntıyı müttelik ola- rak kazanmak için caba har- cadılar. Mahkemeye baskı yapmayı denediler. Ama insa- nın adına esas kazanç, ki- şiler hakkında verilen hü- kümler değil, depolar dolusu bel- geyle faşizm adına verilen genel hüküm oldu. İnsanlık faşizmi bu hükmüyle tanyor.

Nürnberg belgelerinde, «Kurbanıya» benzetilen Nazi partisi şeflerinden Walter Funk, bunca vahşeti, kimler adına işlediklerini şöyle itiraf etti: «Ben, bana verilen görevi, Führer'i ve partiyi şahsen etkiliyerek, onlara özel teşebbüsün yarattığı gü- cünün vb.'nin partinin ana ekonomik siyaseti olmasını kabul ettirmeye uğraşarak ye- rine getirmeye çalıştım.»

Bu caba boş gitmedi! Nazi partisi «özel teşebbüsün» partisi haline gelmekte ge- cikmedi. Hitler'in kimin ada- mı olduğunu belgeler şöyle gösteriyordu: «Özel teşebbüs demokrasi çağında sürdürü- lemez; ancak halk sağlamlar bir otorite ve kişilik anlayışına vardırdı zaman özel teşebbüs yaşayabilir. Elimizdeki dün- ya nimetlerinin hepsini seç- kinlerin savaşına borçluyuz. Bütün kültür nimetlerinin aşağı yukarı demir bir yum- rukla yaratılması gerektiğini unutmamalıyız. Marksistleri ortadan kaldıracaktır.»

Bu sözleri Hitler, 20 Ocak 1933 tarihinde, aralarında Krupp'un da bulunduğu Al- man tekelcileriyle yaptığı or- tak toplantıda söylemişti.

Günümüzün kalın çizgileri- ne denk düşmesi bakımından ilginç... Hitler'in «milli ihti- saline» yol açan «yasal dü- zenlemelerden» biri de «Ko- münistlerin devleti tehdit e- den şiddet hareketlerine kar- şı alınan tedbirler» başlığını taşıyordu. «Devletin korunma- sını» sağlayacak olan tedbir- ler bunlar idi: «Kişi özgür- lüğü, fikirlerin serbestçe açıklan- ma hakkı, ve aynı zaman- da basın özgürlüğü üzerine sınırlar konulması; toplantı ve dernek kurma haklarının

Naziler Nürenbergde ...

sınırlandırılması; posta, tel- graf ve telefon muhabeleleri gizliliğinin kaldırılması; ev arama izinleri, müsadere ve mülkiyet sınırlamalarına, aksine sarahat olmadıkça, ka- nuni sınırların ötesinde de müsaade edilmiştir?»

Bir sanık, itirafında, faşistlerin gerektiğinde Meclis bi- le yakabileceklerini, Reich- tag'ı Hitler'in bilgisi dahilinde Goebbels'in yaktırdığını söylüyor ve yangından önce, tutuklanacakların listesinin kendisine verildiğini açıklı- yordu.

Hitler'in elinde Almanya hızla bir «özel teşebbüs ce- neti»ne dönüştü. Bu cennetin Alman Halkı için ne oldu- nu Nürnberg tanıkları ka- niladılar. Böyle tablolarla rastlanıyordu:

«... Kadınların açık ve cehaletli yaralara bulaşmış, bir sürü hastalıklara yakalan- mış olduklarını gördüm. İlaç yoktu. Ayakları çıplaktı... giy- dikleri tek şey, kolları ve baş- larını çıkarmak için birer de- lik açtıkları cuvallardı.»

«... aşağı yukarı bir yıl kö- pek kulübelerinde, apteşha- nelerde ve eski fırınlarda kal- mışlardı. Her bir köpek kulü- besinde beş kişi yatıyordu. Kulübelere sürünerek giriyor- lardı. Bu yoktu...»

«... bir de lekeli humma sarımsı işçileri. Hastalık ta- şıyan bitlerden başka, sayısız pire, tahtakurusu ve daha bir sürü hayvan burada oturan- ı yiyip bitiriyordu... çok ka- hşaktan, yeterince dinlene-

memekten sinekler gibi ölüp- gidiyorlardı.»

Burada anlatılanlar, halkın çalışabilen bölümünün için- de bulunduğu hayat şartları- dır. Yani bunlar işçilerdir, ça- lışmakta ve üretmektedirler. Çalışma gücüne ihtiyaç du- yulmayan yaşlıların, sakatla- rın ve çocukların yaşama du- rumu, aklı gelmiyecek ka- dar kötü olmuştur.

Neden insanlar bu denli vahşetin altında tutuluyorlar? Faşizm, kapitalizmin iş- gücü ordusuna niçin böyle yaklaşıyordu?

Çok basit! Tekelciler ü- ret vermeksizin çalıştırıyorlar ve daha çok kazansınlar di-

MESS'in Sesi ve Yankısı

Gerici basın sermaye sözcülüğünü yapar da, ser- maye kendi sözcülüğünü yapamaz mı? Pekâlâ ya- par.

MESS işçileri sabahları kalktıklarında, kapı altın- dan atılmış bir gazete bu- lururlar. Abone değildirler. Okuyucusu da değildirler ama yine de bu MESS ga- zetesini düzgün arahlarla gelmeye devam eder iş- çilerine.

Gazetenin okuyucusu hiç artmaz. MESS patron- larının işçilere dönük umutları da artmaz. Ne- den artsin ki? Burjuvazi de bu kadar aptal olduk-

tan sonra?

MESS başkanı Şükrü Er 12 Şubat tarihli gazetele- rinde şöyle yazıyor: «Da- ha çoğunu elde etmek için yapılan kavg, eldeki de kaybetmekle sonuçlanır. Kuvvet çatışmasına dö- nen fikir ayrılıkları milli birliği de yokeder, devle- tin çökmesine sebep olur.. Huzursuz insan kendini bütün benliği ile işine ve- remez ve mutlu olamaz. İşyerinde başarısı düşer, başarıları, kazanmaları kıskanılır... İşveren olarak görevimiz üretmek ve üre- timi artırmaktır. Bunun için memlekette her şey-

den önce huzur ve güven olması gerekir.»

İşçi bunları okuyunca ne düşünmektedir ki? Da- ha çok istememek, isterse elindeki kaybetmek... Milli birlik ve huzur...

Her halde ağzını okkâh bir şekilde doldurur ve... Ama biraz ilerde Şükrü efendinin şu sözlerini oku- yunca küfürden bile vaz- geçer: «Hürriyetin temeli, teşebbüs hürriyetidir. Bu mesleğinin işini, çalışması- nı seçme hürriyetidir. Ya- şantısını, zevk ve ihtirası- nı insanın kendisinin ta- yin hürriyetidir. Mal ve mülkünün seçme, onu ku- lanma hürriyetidir.»

Eh!.. Bunları okuyan iş-

çinin MESS başkanına sövmeye hiç mi hiç hakkı yoktur! Kendine küfred- melidir. Neden işçilik ye- rine patronluğu seçmedi- gine, neden yaşıntısını ve zevklerini geçekondusuna sınırladığına, büyük otelle rin eğlence salonlarına ta- şımadığına, neden mal diye kendi işgücünü se- çtiğine ve Şükrü Er'in fab- rikalarını seçmediğine ha- yıflanır! Hürriyetini bu yönde kullanmadığı için kendine kızar! Bir küfür savurur, boşalır ve işine gitmek için kalkar.

İşte bunu umacak ka- dar «kurnaz» bir bizim MESS patronlarımız. İşçi elindeki 12 şubat ta

rihli MESS gazetesini bi- raz daha karıştırır. Döner yerine oturur. «Piyasa Eko- nomisi Nedir?» başlıklı ya- zıyı okur: «Piyasa ekono- misini bir «mekanizmayı» ifade eder. Bu mekanizma «serbest fiyat oluşumu»na dayanır.»

Ve arkasından, geçen hafta televizyondan izledi- ği AP'li bakan Turgut To- ker'in sözlerini hatırlar: Tam da bu noktada MESS gazetesini elinden bıraktığını, bu Demirel iktidarıyla patronlar arasın- da garip bir ağır birliği olduğunu düşündüğünü sa- nıyoruz. Böyle ise, küfür- den de vazgeçmiş olması gerekir!

Sag basımdan

Polisario Cephesi zafere ilerliyor

Sahra Demokratik Arap Cumhuriyeti 4. kuruluş yıldönümünü kutladı. Eski bir İspanyol sömürgeci olan Batı Sahra'nın bağımsızlığı için mücadele veren Polisario Cephesi kararlılıkla savaşarak, buna razı olmamıştı. Polisario Cephesi'nin öncülüğünde

süren savaş karşısında ağır kayıplara uğrayan Moritanya, geçen Ağustos ayında Polisario ile barış anlaşması imzalayarak bölgeden çekildi. Buna karşılık, Moritanya'nın çekildiği bölge Fas tarafından işgal edildi. Fas birliklerine karşı büyük başarılar kazanan Polisario Cephesi askeri başarısını siyasal başarılarla tamamladı. Uluslararası ilişkilerde Fas'ın yalnızlığını gündene güne artarken, Polisario Cephesi 90 ülke tarafından tanınıyor ve Birleşmiş Milletler Genel Kurulu 33. Oturumunda Sahra halkının bağımsızlık ve kendi kaderini tayin hakkını kabul etmiş bulunuyor.

Polisario Cephesi'nin başarıları karşısında ABD emperyalizminin Fas'a yardımı arttı. ABD'nin Fas'a askeri yardımı hızlandırmaya çalışırken, Polisario Cephesi Genel Sekreteri Abdülaziz, ABD'nin bölgeye müdahalesinin durumu daha da kötüleştirmekte olduğunu belirtti.

Polisario Cephesi'nin ülkenin bağımsızlığı için verdiği savaş beşinci yılını doldururken, Sahra Demokratik Arap

Cumhuriyeti tüm dünya halkları ve barış güçlerinin yakın desteğini görüyor. Polisario

Cephesi öncülüğünde savaşan Batı Sahra halkının zafere yakını!

Dünyada grevler sürüyor

- İngiltere'de çelik işçilerinin grevi başarıyla sürüyor.
- Kosta Rika'da ABD çok uluslu tekeline karşı 4000 muz işçisi grevde.

İngiltere'de çelik işçilerinin grevi başarıyla sürüyor. Özellikle

le tren ve kamyon sürücülerini, liman ve maden işçileri tarafından büyük bir dayanışma içerisinde desteklenen greve özel sektörde çalışan binlerce çelik işçisi de katılmış bulunuyor. Çelik işçilerinin grevi sürerken, burjuvazinin saldırıları da artıyor. İşverenlerin baskıyla sen-

Devamı s. 5, sü. 4'de

İngiltere'de çelik işçilerinin grevi geniş bir destek görüyor.

Barış ve Sosyalizm

Carter neden saldırıyor?

ABD Devlet Başkanı Jimmy Carter'ın başkanlık seçimleri yaklaşıp, soğuk savaş kışkırtıcılığı da azalmış. Carter'ın son günlerde Amerika'ya verdiği desteklerle ABD'nin 'üstünlüğü'nden söz eden tehditler savururken, özellikle Güneydoğu Asya ve Ortadoğu'da bu tehditler paralelinde ABD askeri güç gösterisi sergileniyor.

Carter'ın soğuk savaş kışkırtıcılığının dozu daha da artacağı benzetilmektedir. Başkanlık seçimi öncesinde Carter, partisi içinde eylemlerdeki ön seçimlerde başlıca görüşe de yeniden başkan olabilmeyi garanti edebilmiş değildir. Çünkü ülke içindeki durum Carter açısından başarısızlığı sergilemektedir. Yıldan yıla artan enflasyon ve son 33 yıldır Carter yönetiminde en yüksek düzeye varmış bulunmaktadırlar ve yükselmeyi sürdürmektedir. Dolar değer kaybetmektedir. Üretimde büyük artış düşüş kaydedilmiştir ve işsizlik daha da yaygınlaşmaktadır. Geniş emekçi kitlelerin yaşam koşulları daha da zorlaşırken, bütçede sosyal güvenlik ve eğitim harcamaları başta olmak üzere yapılan kısıntılar ve buna karşılık artan vergi yükü emekçilerin hoşnutsuzluğunu daha da artırmaktadır.

Daha önceki dönemlerde sözkonusu olan benzer sorunlar kapitalizmin her alanda derinleşen bunalımıyla daha büyük boyutlara ulaşırken, sosyalizm ve barış güçlerinin başarıları karşısında gerileyen ABD emperyalizmi iyice köşeye sıkışmaktadır. Detant ve silahsızlanma yolunda dünya barış güçlerinin kararlı mücadelesi ile atılan adımlar geçtiğimiz yıl içerisinde daha da pekişmiş bulunmaktadır. Uluslararası ilişkilerde sürekli olarak sosyalizm ve barış güçlerinin lehine değişen denge aynı zamanda Carter'ın başkanlık seçimi öncesi köşeye sıkıştırılmaktadır. Özellikle Latin Amerika, Ortadoğu ve Güneydoğu Asya'da ABD emperyalizmi son yıllarda ağır darbe yemiştir.

Carter'dan önce başkanlık seçimlerinde propaganda malzemesi olarak militarizm bol bol kullanılmıştır. Ve emekçi kitlelerin artan sorunları karşısında dikkatler emperyalist saldırganlık üzerine çekilerek «zafere» vaadleriyle seçmenlerin gözü boyanmaya çalışılmıştır. Eisenhower zamanında Kore, Kennedy zamanında Küba ve Vietnam, Johnson, Nixon, Ford zamanında Vietnam seçime temel malzeme olarak kullanılmış, seçim kampanyalarında bir sonraki başkan bir öncekinin savaşta kazanmadığı başarıyı kazanacağını vaat etmiştir. Ancak tüm dünya halklarıyla birlikte ABD halkı da emperyalist saldırganlığın neden olduğu savaşlara son verilmesi yolunda tepkisini belli etmiş, özellikle Vietnam savaşının son zamanlarında ABD'de Vietnam'dan geri çekilmesi talebi geniş kitlelerce güçlü bir şekilde haykırılmıştır. Nitekim kamuoyunun tepkisini gözönünde tutarak, Carter seçim kampanyasında askeri harcamaları kısıtlayacağını vaat etmiştir.

Ancak şimdi Carter bu eski, denemiş ve hiç bir etkiyi olmayan propaganda yoluyla kamu toplamaya çıkmıştır. Vaadlerin aksine Carter yönetiminde askeri harcamalar artmıştır. Askeri harcamalar 1978'de 116 milyar dolara, 1980'de 142 milyar dolara ulaşmıştır. Güçsüz lider görünümünü silmek üzere Carter yeni nükleer ve kitle tahrip silahlarının üretimine geçiş onaylarken, Avrupa'ya yeni ABD nükleer füzeleri yerleştirme gayretleri hızlanmış ve nihayet son günlerde izlenildiği üzere özellikle Ortadoğu'da savaş kışkırtıcısı askeri ve siyasal gösteriler artmıştır. SALT-2 anlaşması ise ABD Senatosu'nda henüz onaylanmamıştır.

Carter'in kendisine de yararı olmayacak bu seçim hesapları dünya barış güçlerine teşhir ve tectir edilmekte, «insan hakları» şampiyonluğu gibi iflas etmektedir.

TSİP'in Polisario'ya gönderdiği mesaj

Yoldaş Muhammed Abdülaziz Devrim Komuta Konseyi Başkanı ve Polisario Cephesi Genel Sekreteri

Değerli Yoldaş, Sahra Demokratik Arap Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 4. yıldönümü nedeniyle, Partimin en içten kutlama dileklerini ve Polisario Cephesi ve Batı Sahra halkı ile derin dayanışma duygularımızı iletirim.

Türkiye işçi sınıfı ve tüm anti-emperyalist, demokratik güçleri Polisario Cephesi'nin sürekli siyasal, askeri ve diplomatik başarılarıyla çok yakından ilgilenmektedir. Türkiye ilerici basını Birleşmiş Milletler'in Sahra halkının kendi kaderini tayin ve bağımsızlık hakkını tanıyan ve Polisario Cephesi'ni Batı Sahra'nın tek meşru temsilcisi olarak kabul eden kararına büyük önem vermektedir.

Gerici Rabat rejimi ve Fas işgalcilerini destekleyen emperyalist güçlere karşı, ulusal bağımsızlık ve sosyal kurtuluş için verdığınız mücadelenin nihai zafere ulaşacağından kuşumuz yoktur.

Bir kez daha Cumhuriyet'in 4. yıldönümünü kutlar ve Polisario Cephesi'ne yeni başarılar dileriz.

Size ve yoldaşlarınıza militan selamlarımızı iletirim.

Ahmet KAÇMAZ
TSİP Genel Başkanı

İsveç'te «Meslek Yasağı» yayılıyor

Batı Avrupa'da demokratik hak ve özgürlüklere yönelik saldırılar artıyor. F. Almanya'da giderek azalmış «meslek yasağı» uygulaması diğer kapitalist ülkelerde de yaygınlaşmaya başladı. Kapitalizmin derinleşen bunalımı ile birlikte demokratik hak ve özgürlüklere karşı saldırganlık yoğunlaşıyor. Bu uygulamaların bir parçası olarak özellikle F. Almanya'da azgınlaşan «meslek yasağı» uygulaması diğer kapitalist ülkelerde de yaygınlaşıyor.

İsveç'te geçtiğimiz günlerde «meslek yasağı» ile ilgili bulunan dokümanlar bu saldırının boyutlarını bir kere daha gösterdi.

Gizli dosyalar içerisinde bulunan «kara listeler»de pek çok kişinin polis tarafından izlendiği ve siyasi görüşleri ile ilgili bilgilerin dosyalandığı ortaya çıktı. Buna göre İsveç yetkililerinin kendileri için «tehlikeli» olarak gördükleri insanları belirleyerek bunlara kamu kuruluşlarında hiç bir şekilde iş verilmemesi için tedbir aldıkları belirlendi. İsveç basınında çıkan yayınlara göre bu şekilde 150-300 bin dolayında insanın «kızıl görüşlere» sahip olmasından kuskulandığı ve bunların listeler halinde ilgili yerlere bildirilerek iş için başvurduklarında geri çevrildikleri bildiriliyor.

SOSYALİST ÜLKELERDEN

Kitaplar ve Sayılar

Sosyalist ülkelerde eğitim en geniş olanaklarla ve ücretsiz sağlandığı gibi kültür alanında da en gelişmiş kapitalist ülkeleri fersah fersah geride bırakan bir düzeye ulaşmıştır. UNESCO istatistiklerine göre dünyada en çok kitap basılan ülke Sovyetler Birliği'dir. Yine en çok çeviri eserin basıldığı ülke SSCB'dir. Bu ülkede yayınlanan çeviri eserlerin sayısı ABD, Japonya ve Fransa'da basılanlardan iki kat fazladır. İngiltere'de basılanlardan ise beş kat fazladır. Helsinki kararlarının hayata geçirilmesinde her alanda olduğu gibi bu alandaki öncülüğüyle SSCB karşılıklı ilişkilerin daha da gelişmesi yolunda somut adımlar atmaktadır. 1975'de SSCB'de çevrilen yabancı eserlerin tirajı 88 milyondan, 98 milyona, 1977'de 122 milyona

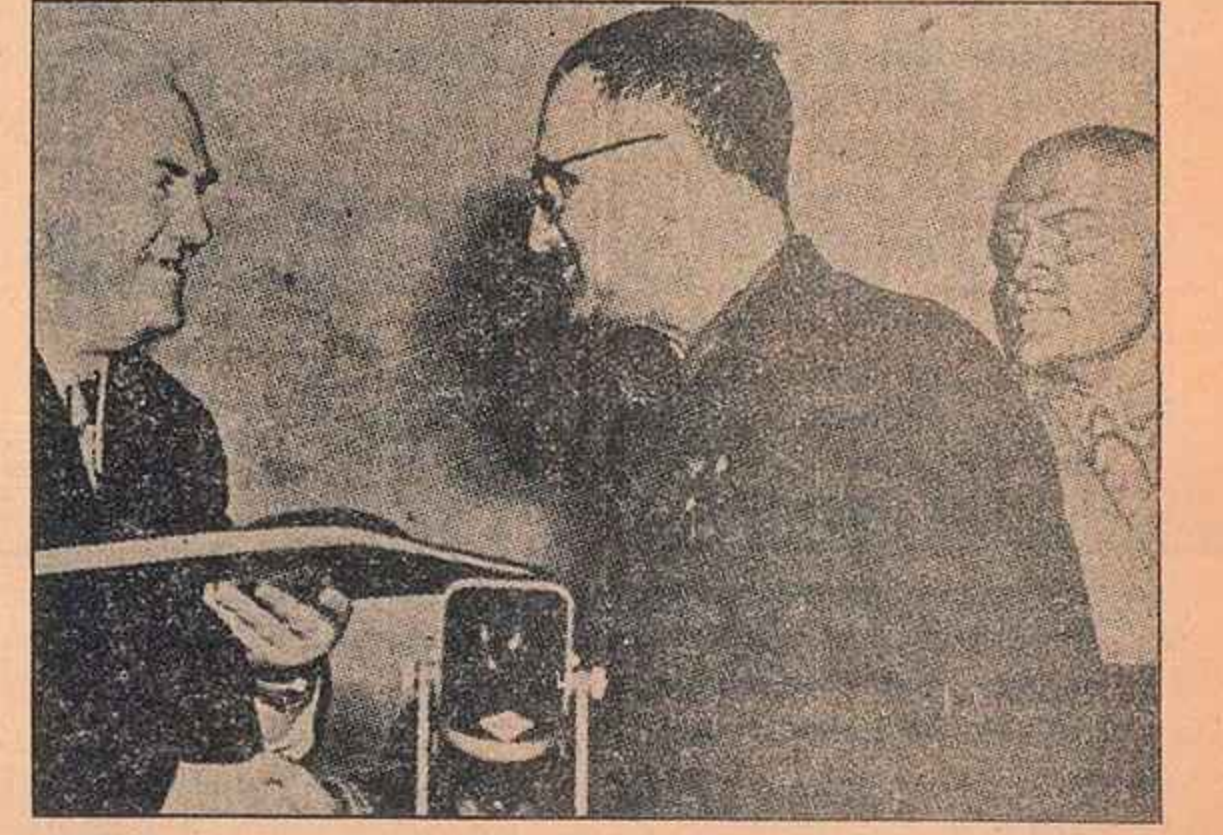
ulaşmıştır. Ve SSCB'de yayınlanan çeviri eserlerin tirajı çoğu zaman yazarın kendi ülkesindeki baskı adedini geçmektedir. Örneğin Viktor Hugo'nun kitapları SSCB'de 46 dilde 490 kez basılmıştır. Honore de Balzac 20 dilde 319 kez basılmıştır. 1946-75 yılları arasında SSCB'de 7000 Amerikan, 4500 İngiliz, 4500 Fransız kitabı çevrilmiştir. Sosyalist ülkelerde yaşayanlar kapitalist ülkelerdeki kültürel ve edebi gelişmeleri kapitalist ülkelerdekilerden sosyalist ülkelerdeki aynı gelişmeleri bildiklerinden daha iyi bilmektedirler. Kaldı ki sosyalist ülkelerde yaşayanlar kapitalist ülkelerdeki kültür ve edebiyat gelişmelerini de o ülkelerde yaşayanlardan daha iyi bilmektedirler.

SANAT-KÜLTÜR-BİLİM

KİTAP

KARANLIK ZAMANLAR

Sanat Emeği Yayınları, Brecht'in Tüm Şiirlerinden Seçmeler'in ikincisini çıkardı. A. Kadir ve Gülen Fındıklı'nın birlikte çevirdikleri kitap 1976'da İngiltere'de yayınlanmış olup kitaptaki şiirlerin Türkçeye çevirisi yapılırken Almanca asıllarıyla karşılaştırıldığı belirtiliyor.

Brecht 1955 yılında Moskova'da Lenin Barış ödülünü alırken.

SABAHATTİN ALİ

Asım Bezirci'nin eğitime yardımcı olmayı önde tutan bu araştırma/eleştirme kitabı, Gözlem Yayınları'nda çıktı. Kitapta, demokratik gerçekçi edebiyat geleneğimizin ustası Sabahattin Ali'ye ilişkin gizli kalmış, burjuvazi tarafından yıllarca sapıtılmış gerçeklerin sergilenmesiyle birlikte, yazarın edebi

yatımız içindeki belirleyici yerinin konması gözetilmiş bulunuyor. Bezirci, yazarın edebiyat tarihlerinden uzak tutulmasının nedenlerine de ışık tuttuğu bu araştırma/eleştirme yapıtında, Sabahattin Ali'nin haktan saklanması için burjuvazinin gayretlerinin nedenini, başka deyişle, Sabahattin Ali'nin hakim sınıflara karşı işlediği suçun niteliğini şöyle belirtiyor:

«Sabahattin Ali, (...) hı. kâyeciliğimizde çıkarı açtı. Yeni bir içerik, yeni bir görüş, yeni bir anlatış getirmişti. (...) bu yeni görüş ve kendine özgü anlatışla çok sevdiği «çilekçiler halkının», «cefağaz milletin ve memleketinin» durumunu yalın ve çarpıcı bir anlatımla, temiz ve duru bir dille yansıtmaya kalkışmıştı. Örtbas edilmeye çalışılan birtakım acı gerçekleri namusluca gün ışığına çıkarmış, yazarlara cesaretle parmak basmıştı. Bunların iyileşmesi için okurları aracılığıyla toplumu sarsmak, uyararak istemiş, insanları daha iyiye, daha doğruya, daha güzelle yönlendirmeye girişmişti. Sözün kısası, çağına ve çevresine dürüstçe, yığılce, ustaca tanklık etmişti. İşte, a. çıkılmayana büyük suç buydu...»

Asım Bezirci'nin bu kitabıyla birlikte, Orhan Veli ve Ahmet Haşim üzerine yazdığı

Devamı s. 5, sü. 2'de

GENEL HALK ESTETİK EĞİTİMİ

Bulgaristan'da yayınlanan «Rabotniçesko Delo» gazetesinde yer alan, Kültür Komitesi Başkan Yardımcısı Milço Germanov'un sosyalist bir ülkede kültür ve sanat sorununa yaklaşım açısından ilginç örnekler taşıyan yazısını yayımlıyoruz.

Bulgaristan kültür cephesinin ana amacı çok yönlü ve uyumlu gelişmiş kişilikler yaratmaktır. Kültür Komitesi bu önemli doğrultuya hizmetle uzun süreli özel bir çalışma programı onayladı. Bu program, ulusal estetik eğitim programı ödevlerinin gerçekleştirilmesini güvence altına alan güçlü, özendirici ve örgütleyici bir etkidir. Dahası var! Uzun süreli kompleks çalışma programı, ulusal estetik eğitim programını gerçek bir genel halk hareketi durumuna getirmektedir.

Bu doğrultuda önce seçkin kişilerin, yani çok yönlü yeteneğe sahip ve uyumlu gelişmiş kişilerin tanıtılması ödevinin gerçekleştirilmesine geçildi. Amaç, sanat ve kültür araçlarıyla kitleleri etkilemek ve kitlelerde, uyumlu gelişmiş insan sorununa yeni yaklaşım biçimi oluşturmaktır. Programın ilk aşaması 1978 yılında gerçekleştirildi. Bu aşamada XX. yüzyılın en seçkin hümanistlerinden biri olan, «Barış Bayrağı» ve kültür değerlerinin korunması için Bir Dünya Anlaşması imzalanması görüşünü ortaya süren Nikolay K. Röhr'in çok yönlü ve uyumlu gelişmiş kişiliği tanıtıldı.

Nikolay K. Röhr'in kişiliğinin tanıtılması çalışmaları sırasında örgütlenen sergi en önemli girişimdi. Bu sergide Nikolay K. Röhr'in 200 kadar

özgün yapıtı gösterildi. Nikolay K. Röhr'in kişiliğinin tanıtılması amacıyla örgütlenen girişimlerin tümü Bulgar halkı tarafından çok büyük ilgiyle karşılandı. Sofya'da açılan sergi her gün 1000'den fazla insan tarafından ziyaret edildi. Sanatçının yapıtları arasında özel olarak derlenip taşra kentlerinde gösterilen sergiye ise 200.000'in üstünde insana Nikolay K. Röhr'in sanatını tanıma olanğı sağlandı.

Birleşmiş Milletler Teşkilatı'nca Uluslararası Çocuk Yılı ilan edilen 1979 yılında «Barış Bayrağı» Uluslararası Çocuk Assamblesi'nin gerçekleştirilmesi, Kültür Komitesi'nin uzun süreli kompleks çalışma programının ikinci önemli aşamasını oluşturdu. «Barış Bayrağı» Assamblesi, Uluslararası Çocuk Yılı dolayısıyla dünyada örgütlenen en büyük ve önemli girişimlerden biriydi. «Barış Bayrağı» Assamblesi, her bireyin yalnız varolma hakkına değil, fakat çok yönlü ve uyumlu gelişme yaratarak yaşama hakkına kavuşacağı o barışçı dünyaya konusundaki görüş ve düşüncelerini açık ve su götürmez biçimde sergiledi. Bulgar heyeti yönetmeni Lüdmila Jivkova'nın Birleşmiş Milletler Teşkilatı Genel Kurulu kürsüsünden yaptığı ve çok geniş uluslararası yankı bulan konuşmasında da «Barış Bayrağı» Uluslararası Çocuk Assamblesi'nin önemine yüksek değer biçildi.

İnsanlık tarihinin en parlak dehalarından biri olan Leonardo da Vinci'nin kişiliği ve yaratıcılığının kapsamlı biçimde ve ayrıntılarıyla tanıtılması amacıyla son dö-

nemde başlatılıp sürdürülen çalışmalarda da uzun süreli kompleks çalışma programının gerçekleştirilmesiyle ulaşmak istenen soylu amaçlar ifade buluyor.

Programın «Leonardo da Vinci» aşamasında kültürel çalışmaların tüm dallarında büyük girişimler örgütlenmesi öngörüldü. Şimdi günde 2500 kişi tarafından ziyaret edilen Leonardo da Vinci ve ekolüne giren sanatçıların yapıtlarından derlenmiş sergi, seçkin Bulgar ve yabancı uzmanların katılışlarıyla düzenlenecek ulusal konferans ve İtalya, Fransa vb. ülkelere müzelerinin iştirakiyle düzenlenecek Leonardo da Vinci'nin bilimsel teknik mirasına adanmış sergi bu aşamanın doruk noktalarını oluşturmaktadır. Leonardo da Vinci'nin bilimsel teknik mirasına adanmış sergiye sekiz dehanın bilimsel teknik düşünceleri ve bunların günümüze değin gerçekleştirilmesi açısından koşutluk kurulması öngörüldü. Bu aşama çerçevesinde «Hümanizm ve Kültürlerin Gelişmesi» konulu bir uluslararası sergi de düzenlenecektir. Programın «Leonardo da Vinci» aşaması 1980 yılının Mart ayında örgütlenecek «Hümanizm ve Kültürlerin Gelişmesi» konulu uluslararası bilimsel konferansla son bulacaktır. Programın «Leonardo da Vinci» aşaması bunlar ve ülkenin tüm illerinde örgütlenecek 800'den fazla başka girişimle, Bulgaristan'ın kültürel yaşamında parlak bir iz bırakacaktır.

Uzun süreli kompleks çalışma programı gereğince önümüzdeki aylar ve yıllarda başka girişimlerin örgütlenip gerçekleştirilmesi tasarlanıyor.

İktidar Emperyalizmin

Baştafı s. 1'de lar üzerindeki fiyat denetim ve kısıtlamalarının kaldırılmasını, onun yabancı sermaye ile daha fazla iççe gelişmesine olanak verecek düzenlemelerin yapılmasını. Gene emperyalizm ekonominin dışa bağımlı niteliğinden ve üretici güçlerin geliştirilemesinden kaynaklanan enflasyonun giderilmesi için çalışan kitlelere yönelik tedbirlerin alınmasını istiyordu. Memur maaş katsayısının artırılmasına iktidarın tepki göstermesi, bütün taban fiyatlarının düşük tutulması işçi ücretlerindeki artışlara sınır konması yolundaki gelişmeler hep bu istek doğrultusunda atılmış ve atılacak adımları teşkil etmektedir.

Emperyalizmin siyasi istekleri arasında ise başı sırayı dış politika, NATO ve Amerikan üsleri konuları teşkil etmektedir. Emperyalizm herşeyden önce ilk NATO ülkesi arasındaki pürüzlerin giderilmesini, Kıbrıs'ta kendi çıkarlarına uygun bir çözüm bulunmasını, Türkiye'nin NATO'ya katkılarının artırılmasını, Türkiye'deki Amerikan üslerinin istenilen şekilde faaliyet gösterilmesini arzulamaktadır. İktidarın ilk işlerinden birisi Amerika ile SIA diye bilinen Savunma İşbirliği Anlaşmasını imzalamak olmuştur. Maddeleri kamuoyuna açıklanmayan bu anlaşmanın Türkiye'yi hangi yükümlülüklerin altına soktuğu henüz bilinmemektedir. Yunanistan ile ilişkiler ve Kıbrıs konusunda da önümüzdeki günlerin emperyalizmin istemleri doğrultusunda çözümlere gideceği bellidir.

Ege hava sahaları ile ilgili «Notam»ın kaldırılması da bu istemlerin bir parçası olmuştur. Şüphesiz iki komşu ülke arasında gerginliklerin sürmesi, milliyetçiliklerin kışkırtılarak her iki halkın altın da bulunduğuna sömürücü egemenlik rejimlerinin unutturulmaya çalışılmasına hizmet etmekteydi. Bu bakımdan gerginliklerin giderilmesi doğrultusunda atılacak adımlara bütün halkların kardeşliğine inanarak bir itiraz olamaz. Ancak halkların kardeşliği sömürücü egemenliklerin ortadan kalktığı bir ortamda geri dönüşümlü olanaksız bir biçimde perçinlenebilir. Yoksa emperyalizmin güdümünde bugün dostluk, yarın gerginlik, yarın düşmanlık tohumları saçılarak ortaya çıkarılan politikalar aldatıcı olamaz.

Bir kere daha söyleyelim, halklar arasında kalıcı dostluk egemen sınıfların gelgit politikalarından değil, onlar arasındaki emperyalizme ve sömürücü egemenliklere karşı ortak bilemlerden ve mücadele birlikliklerinden kaynaklanır.

Gazioğlu

Baştafı s. 1'de zioğlu, çeşitli illerde miting yapmak üzere gerekli işlemleri yerine getirdiklerini, ancak bunlardan sadece Bursa'dakine yetkilerle izin ve rühdümleri belirlenerek, konunun bu aşamaya belli gerici siyasi çevrelerin seldirilmesi ile sokulduğunu ve bu nedenle davanın hukuki değil siyasi bir içerik taşıdığını sözlerine eklemiştir.

Kahramanmaraş katliamını protesto eylemlerine öğretmenler kitlelerinin teşvik etmediklerini de belirtmiş ve binalarında bomba imal edilerek serbest bırakılarken, kendilerinin anlamını kavrayamadıkları suçlardan dolayı 113 gündür tutuklu bulunduklarını söylemiştir.

Sanık avukatlarının yaptıkları savunmadan sonra, mahkeme heyeti TÖB-DEM MYK üyesi Ömer Aslan ve Ayhan Kutlay ile 4 şube yöneticisinin tahliyesini, geri kalan Gazioğlu ve 8 yöneticisinin ise tutukluluk hallerinin devamını karar altına almıştır.

Gazioğlu'nun tutuklu bulundurulması, çerçevesi yasalara belirlenmiş tutukluluk müddesince aykırıdır. Bu durum da, davanın «siyasi» niteliğine ışık tutmaktadır.

Bu yüzden emperyalizm tarafından atılan adımlar halkların çıkarları gözönüne alınarak değil, soğuk savaş çıkışkanlıklarına yeniden sarılmış emperyalizmin stratejik hesaplarına dayanan adımlardır. Önümüzdeki günlerde Kıbrıs'ta da iki toplumun barışçı beraberliğine dayanan, bağlantısız ve üslerden arınmış bir ada için değil, fakat emperyalizmin büyük bir uçak gemisi olarak kullanabileceği gizlice NATO'laştırılmış bir Kıbrıs için adımların atılacağı, bu iktidarın atılacağı bellidir.

Emperyalizme tam teslimiyet politikasını «cesaretle» uygulayan iktidar bu politikanın sonuçlarına da katlanmak zorunda kalacaktır. Bu katlanma başka ülkelerde benzer işlevler gören iktidarların katlanmak zorunda kaldıklarından şüphesiz daha hafif olmayacaktır.

Yeni vergi

Baştafı s. 1'de geri ücret, hükümet ne kadar karşı çıkarsa kısın artacaktır. Bu durumda; 5400 liranın üzerindeki kısımdan %45 vergi kesilecektir. Böylece işçi, memur bütün emekçiler bu tasarıya göre eskisine oranla daha çok vergi vereceklerdir.

Yeni tasarı bununla da kalmamaktadır. Yıllardan beri işçilerin kırım tazminatlarına göz diken burjuvazinin istemini de yerine getirmekte ve işçilerin kırım tazminatlarına tavan getirerek (en yüksek memur emeklik ikramiyesi kadar) bunun üzerinde kalan miktarından %45 vergi kesilmesini getirmektedir. Böylece işçilerin kırım tazminatlarının üçte ikisinden %45 oranında vergi kesilecektir. Açık çasi işçilerin onlarca yıllık yıpratmalarını karşılığı olan kırım tazminatlarına burjuvazi adı na devlet el koyacaktır.

Bütün bunlarla da yetinmeyen tasarı, emekçilerin ücret dışında aldıkları ikramiye vb. vergilerini ayrı ayrı vergilendirmekle vazgeçmekte bütün gelirleri birleştirilerek vergilendirmektedir. Bu durumda emekçilerin aylık gelirlerinin 5400 liralık kısmı kağıt üzerinde vergi dışı tutulurken ikramiye ve diğer yarı gelirleri eklenmesiyle bulunan gelir %45 lik vergiye tabi tutulurken emekçilerin bugünkü ödedikleri vergiden çok daha fazlasını ödemeleri gerekeceği tartışılmazdır.

Açıkça görülmektedir yeni vergi yasa tasarısı işçi, memur bütün emekçilerin üzerindeki vergi yükünü daha da artırmayı amaçlamaktadır. Bugünkü ağır vergi yükü altında iyice bunalmış, işsizlik ve pahalılık nedeniyle yaşam koşullarına dayanamayacak duruma düşmüş olan emekçilerin yeni vergi yüklerini omuzlamaya hiç mi hiç niyeti yoktur ve bu vergilere karşı tepkisi de elbette büyük olacaktır.

İşçi sınıfının ekonomik demokratik mücadele örgütü olan DISK'in getirilmek istenen yeni vergiler ve kırım tazminatı üzerinde oynamak istenen oyunlar karşısında daha aktif ve ses çıkartıcı bir tavır içine girmesi gerekmektedir.

Özellikle DISK'in ekonomik demokratik mücadeleyi bir kenara ittiği yolundaki burjuvazinin propagandasının da etkisizleştirilmesi ve DISK dışındaki sendikaların ve memur örgütlerinin ortak eylem içine çekilmesi açısından yeni vergi yasa tasarısı ve kırım tazminatları konusunda oynamak istenen oyunlar önemli, somut gerekçeler oluşturmaktadır.

Vergi yükünü böylesine işçi ve emekçilerin sırtına yıkmayı ve işçilerin kırım tazminatlarını gasbetmeyi hedefleyen bir yasa tasarısına karşı başta sendikalar olmak üzere bütün emekçi örgütleri gereken duyarlılığı göstermek zorundadırlar.

SABAHATTİN

Baştafı s. 4'de araştırma/eleştirinin genişletilmesi ikinci basısı da aynı yayınevinin Eğitimci Yardımcı Kitapları dizisinde yayınlanırken, yazarın Refika Taner'le birlikte düzenlediği Seçme Romanlar adlı edebiyat eğitim-öğretimine yardımcı kitabının da ikinci basısını Yeni Dünya Yayınları arasında çıktı.

Tekelcilerin

Baştafı s. 1'de zorunda kalmıştı. İktidarın o günkü klavuzu da, bugünkü «karga» idi! Bu enteresan düğünce Turgut Özal'ın kafasından çıkıyordu.

Bilindiği gibi 15-16 Haziran günü, 274-275 sayılı yasalarda değişiklik yapmak, böylece işçileri sendika seçme özgürlüğünden mahrum bırakıp, devlet sendikası haline gelmiş olan TÜRK-İŞ'e mahkum etmek girişimi üzerine doğmuştu. İstanbul'da yüz binlerce işçi bu hevesin yeniden kabarması, her halde Turgut Özal'ın yeniden suyun başına geçmesinden idi. Hatta geçmişin çizgileriyle benzerlik burada kalmıyor. 1970 Devlasyon ve zamları da Turgut Özal'ın kafasından çıkmıştı. Ve bunun üzerine Demirel iktidarı bırakıp kaçmak zorunda kalmıştı.

Şimdi de aynı şey mi olur bilinmez. Ama bilinen o ki, işçileri kendi iradeleri dışında tek sendika çatısı altına sıkıştırmanın olanağı yoktur. Bu olsa olsa tekelcilerin yarım kılma bir rüyayı yeniden görmek istemeleridir. İşçi sınıfı bu noktaya geldikten sonra ise, hep rüya olarak kalacaktır ve işçi sınıfı sendikal birliğini kendi iradesiyle, kendi elleriyle, burjuvazinin tüm engelleme ve baskılarına rağmen birgün mutlaka sağlayacaktır.

TRT

Baştafı s. 1'de yor Sulhi Dönmez. Ve «sadece bu kadar» deyip sürdürüyor konuşmasını. Çıkarılan yasaların «devleti koruma yasaları» olduğunu da ekliyor.

Halka karşı devleti savunmak; devletin halkı savunmak... Bu, devletin halkın arasındaki kalın çizgiyi kabullenmek demektir. Bu halka karşı devletin görevi.

Demirel iktidarının işi neye vardırdığını, bundan daha iyi gösterecek örnek bulmak hayli zordur. Sulhi Dönmez'e yasa savundurmaktır.

Kim bu adam? Yargıtay bu kişinin «güvenilir» bir bilirkişi olmadığını karar altına almış. Ara rejim dönemleri haric, bu «devlet avukatının» mahkemelerinde verdiği «bilirkişi raporları, suların kesildiği dönemlerde kullanılmış! su meşhur «bilirkişi»nin, işi bililen bir «dünbaza» olduğunu cümle alem öğrenmiş.

İktidar bu adamı yeniden piyasaya sürmekle, sadece işçi sınıfına, emekçi halkımıza, ilericilere karşı değil, düşünce özgürlüğünü hoşgören liberal aydınlarla karşı da savaş açmıştır. Faşizme yollar ancak bu türden uygulamalarla döşenebilir.

Cami Yaptırma Derneklerinin tüzüklerinde bile «komünizm propagandası» aramasıyla tanınan Sulhi Dönmez, Demirel'in yasalarını «savundu!» Sadece bu bile, yani Sulhi Dönmez adı bu işin nereye vardırıldığını kanıtıdır.

Demokrasinin çivisi oynanmış, Demirel'in öncülüğünde, halka karşı yoğun bir savaş başlatılmıştır. Böylece başlar. Bugün Sulhi Dönmez'e TRT ekranlarında yasalar savundurulur. Yarın daha ileri görevlere adaylığını koyan Metin Tokar, Can Pulak, Bedii Falk gibilerle, sokaklara dökülen cinayetler, sorgusuz kursuna dizmeler savundurulur.

İşler şirazesinden çıktı çıkıyor!...

Silifke'de TSİP'li 4

Baştafı s. 1'de manlığının ve sosyalist avcılığının bir uzantısıdır. Ege men güçler ve onun siyasi temsilcileri sömürü ve baskı üzerine kurulu saltanatlarını sarsan en etkin gücün işçi sınıfının olduğunun bilincinde oldukları için iktidar ki, Silifke'de SEKA ve SEKA'daki sosyalist örgütlü hedef almışlardır.

Ancak, örgütülü işçinin gücü onların oyununu bozacaktır.

Vergi «adaleti»

Baştafı s. 1'de Demirel iktidarı da bugünlerde «vergi yasanısı» sarıldı. Vergileri emekçilere «sevimli» gösterebilmek için bin dereden su getiriyor.

Vergilerin enflasyonu geriletme özelliği, tüketimi kısımlarında. Kapitalizmde, bir avuç tekel ve spekülasyon kazanç peşinde koşan vurguncu dışındaki geniş yığınlar «tüketici» durumundadırlar. Eğer bunların tüketimi vergiler yoluyla kısıllabilirse, yani gelirleri azaltılıp harcamaları düşürülürse, enflasyon nisbeten geriletebilir.

Demek ki, kapitalist ülkelerde vergiler, emekçilere kaydırılır. Sermaye sahiplerinden alınan verginin düzeyi ne olursa olsun, bu paralar, ya devlet harcamalarının niteliği sayesinde, ya da krediler yoluyla yeniden sermaye sahiplerine geri dönmektedir. Halbuki ücretlilerden ve dar gelirli yığınlardan sağlanan vergiler için böyle bir «geri dönüş» söz konusu değildir.

İşte bunun için vergiler, emekçilerin gelirini azaltarak enflasyonu geriletebilir. Yani, enflasyonun yükü vergiler yoluyla emekçilerin sırtına yükülür.

Demirel iktidarı da bu yolu seçmiştir. Parlamento ya getirdiği vergi yasanının niteliği de budur. Emekçileri daha çok vergilendirmek, sermayeye kapıları açmak...

Eğer vergiler kanunlaşır, işçilerin ve memurların gelirlerinde bir miktar artış görülecek. Vergi indirimi yoluyla sağlanacak bu artış, enflasyonun alıp götürdüğü geri verecek midir? Kuşkusuz hayır.

Vergi tasarısı meclislerde iken AP'nin, dolayısıyla hükümetin ilk karşı çıktığı önerge, asgari geçim indirimini yükselten ve işçi-memur kitesini işçi belli bir gelir artışımlı teklif eden önerge oldu. Emekçilere yaranan bu önergeye hükümetin karşı çıkması bir rastlantı değildir. Vergi tasarısının mantığı budur.

Hükümetin vergi tasarısı, bazı «kaydırmalar» öngörüyor ama esas olarak, büyük sermayenin vergi yükünü azaltıp, aşağı gelir gruplarının vergi yükünü artırmayı amaçlıyor. Sonuçta, az kazananlar çok, çok kazananlar az vergi ödeyecekler!

Enflasyon, bağımlı ekonomiden kaynaklanıyor. Yapisal niteliktedir. Vergileri artırmak yoluyla da engellenmeyecektir. Kaldı ki, iktidar, vergilerle adalet sağlayacağını söyleyerek işçileri, memurları kandırmaya çalışmaktadır. Demirel iktidarının, tekelcilerle omuz omuza vererek ülkeyi sürüklemek istediği nokta «sermayenin adaletini» sağlayabilir!

Cumhurbaşkanlığı

Baştafı s. 1'de Faruk Gürler'in seçilmesi parlamento dışı bir direnişle karşılaşıyor, ama sonunda çözüm yine bir emekli generaliye bulunmuştu. Yeni yıl Cumhurbaşkanlığı, yazarın Sayın Fahri Korutürk'ün goze batırarak nitelikleri gösterdiği söylenemezse de, sivil bir Cumhurbaşkanı burjuva cumhuriyeti özünü ve işlevini gerektirir. Oysa Türkiye burjuvazisi altmış yıla yakın Cumhuriyet tarihi boyunca sadece on yılı sivil Cumhurbaşkanıyla geçirmiştir. Böylesine sık düşkünlüğü. Bu defa da Parlamento bu yolda dayatmasa bile, seçilecek bir sivil Cumhurbaşkanı kanından ne gibi bir işlevi yerine getirmesi ve yerini nasıl doldurması...

Dünyada

Baştafı s. 4'de dika düşmanı yeni yasa tasarısı Parlamento gündeminde bulunuyor. Bunun yanı sıra Watergate olayı benzeri uygulamalar da ortaya çıkarılıyor. Bugüne kadar sendika yöneticilerinin konuşmalarının dinlendiği ve bantla alındığının tespit edilmesi üzerine bir protesto gösterisi yapıldı.

Çelik işçilerinin grevi ile dayanışma güçlenerek yaygınlaşıyor. Diğer işkollarında çalışan 200 bin kadar işçi ekonomik koşulları protesto etmek amacıyla yaptıkları bir günlük eylemle çelik işçilerinin grevine güç katıyor.

Ote yandan Kosta Rika'da 4000 mısır işçisinin Amerikan köle Standard Fruit tekeline karşı başlattığı grev de sürüyor. Diğer işkollarında işçiler Standard Fruit işçileriyle dayanışma için ürettiği maddeleri baskıya uğratan tüm diğer kardeşlerimizi destekliyor.

Tüm Teksitl üyelerinin, grevdeki teksitl işçilerinin toplu sözleşme döneminde enflasyon, satınalma gücünün düşmesi, işsizliğe karşı sendikal hak ve özgürlükler için işçilerin çıkarına gerçekten cevap verecek somut ve ilericilik hakları için verdikleri mücadeleyle dayanışma içindeyiz.

Tutuklama kararı verilen TEKSTİL Sendikası Genel Başkanı Rıdvan BUDAK kardeşimizle ilgili baskıları kınıyoruz. Aynı zamanda, haklı talepler için, sendikal hak ve özgürlüklerin tam olarak gerçekleştirilmesi için, demokrasi ve işçi sınıfının birliği için mücadele eden ve baskıya uğrayan tüm diğer kardeşlerimizi destekliyoruz.

İşçi sınıfının birliği, sendikaların birliği işçilerin hakları için verilen mücadelede güçlü bir silahtır.

İnanıyoruz ki, TEKSTİL işçilerinin mücadelesi işçi sınıfının birliği, dayanışması ve daha ileri kazanımlarına katkıda bulunacaktır.

Bu olaylar ülke genelinde uygulanmakta olan işçi düş-

nın beklendiği bugünden belirdir.

Cumhurbaşkanlığı makamı hukukun fazla bir yetki ve sorumluluk taşımaya da siyasi alanda büyük önemi olan bir makamdır. Özellikle içinde yaşadığımız, demokrasiye çok yönlü saldırıların teşahhup tırmandırıldığı bu dönemde, Çıkarları demokrasiden yana olan geniş halk kesimlerinin Parlamento içindeki temsilcileri, sayıları ne olursa olsun, Türkiye'de demokrasi mücadelesi açısından en isabetli ve yararlı olacak bir seçim yapılmasına katkıda bulunmalıdır. Yeni Cumhurbaşkanının seçilmesini demokrasinin ve halkın başına çarpmak örneği operasyonunun bir parçası olarak ele alanlar, bu yolda şimdiden yoğun gayretlere girişenlerin çabaları boşayacaktır.

TEKSTİL

Baştafı s. 1'de na bağlı Uluslararası Teksitl Sendikaları Birliği Genel Sekreteri Jan Kriz ve yardımcısı Marta Vaisova dünya teksitl işçilerinin TEKSTİL grevi ile dayanışma içine olduğunu belirttiler. Ziyareti sırasında bir basın toplantısı yapan UTSS Genel Sekreteri Jan Kriz şunları söyledi:

«Örgütümüz Uluslararası Teksitl Sendikaları Birliği'ne üye 60 örgütümüz ve 13 milyon üyemiz adına Türkiye'deki kardeşlerimizi tüm gücümüzle desteklediğimizi belirtiriz.

Tüm Teksitl üyelerinin, grevdeki teksitl işçilerinin toplu sözleşme döneminde enflasyon, satınalma gücünün düşmesi, işsizliğe karşı sendikal hak ve özgürlükler için işçilerin çıkarına gerçekten cevap verecek somut ve ilericilik hakları için verdikleri mücadeleyle dayanışma içindeyiz.

Tutuklama kararı verilen TEKSTİL Sendikası Genel Başkanı Rıdvan BUDAK kardeşimizle ilgili baskıları kınıyoruz. Aynı zamanda, haklı talepler için, sendikal hak ve özgürlüklerin tam olarak gerçekleştirilmesi için, demokrasi ve işçi sınıfının birliği için mücadele eden ve baskıya uğrayan tüm diğer kardeşlerimizi destekliyoruz.

İşçi sınıfının birliği, sendikaların birliği işçilerin hakları için verilen mücadelede güçlü bir silahtır.

İnanıyoruz ki, TEKSTİL işçilerinin mücadelesi işçi sınıfının birliği, dayanışması ve daha ileri kazanımlarına katkıda bulunacaktır.

Bu olaylar ülke genelinde uygulanmakta olan işçi düş-

Bursa'daki

Baştafı s. 1'de 1 Bir ay içinde yüzlerce ileri, yurtsever, demokrat insan gözaltına alınarak en ağır işkencelerden geçirilmiştir. Birçoğu sakat bırakılmıştır.

2) Gözaltına alınanlar arasında eli silahlı faşist çetelerin bulunmaması da gelişmelerin dikkat çekici diğer bir yanındır. Mahallelerde terör estiren, hüviyetli soran, ilericilik sendikalarına üye işçilere sarı faşist sendikalara zorla geçirmeye çalışan, esnafı haraca bağlayan, MHP ve ÜGD'li katiller aksine polislin bu operasyonlarına yardımcı olmaktadır. Kolluk kuvvetleri faşist militanların eylemlerine göz yumarken, TİP ve TSİP'li üyelerin en doğal yasal hakları olan bildiri dağıtımını engellemektedir. Organize sanayi bölgesinde bildiriler dağıtan TİP üyeleriyle, Karacabey'de TİP ve SGB binalarına saldırılmış, İnşegöl'de sebezis olarak eliden fazla ilericilik gerekçe gösterilmek-sizin gözaltına alınmışlardır. Yine polis, bu ilçede TSİP binasının kapısını kırmıştır. Ertuğrulgazi mahallesinde Gerçek Gazetesi satmakta olan TSİP üyeleri polise gözaltı edilmişlerdir.

3) Polis, elinde ne Cumhuriyet Savcılığında, ne de mahkemeden arama izni olmaksızın bir çok ilericinin evini basmış, kapıları kırarak arama yapmıştır. Sonra da, zorla ve tehditle, hatta işkenceyle evini bastığı kişilere «muvafakatlı Ev Arama Tutanağı» imzalatılarak sorumluluktan kurtulmak istemiştir. Özellikle demokrat olarak bilinen semtler, ilericilerin yoğun olarak oturduğu yerleşim mahalleri resmi terörün hedefleri haline gelmiştir.

4) Organize sanayi bölgesi sürekli MT ajanlarının ve jandarmaların kuşatması altındadır. İşçileri taşıyan servis arabaları sürekli aranmaktadır. Teksitl ve Maden iş sendikalarının yığınsal grevlerde hazırlandığı bugünlerde kolluk kuvvetleri işçilere gözdağı vermektedir.

5) Özel kanunla kurulu ve kamu görevi yapan «meslek odaları» yine izinsiz olarak polise arama istenmiş, yöneticilerine baskı yapılmıştır.

6) Bu yasadışı baskıların yanı sıra, bir de Bursa Emniyet Müdürlüğü'nün çeşitli bölümlerinde görevli, sayısı 70'i aşan anti-faşist-demokratik nitelikli polis «görevli lüzum üzerine» gereksizce çeşitli illere sürgün edilmişlerdir. Emniyet Müdürlüğü, infial olmasın diye, her gün üç-beş kişilik gruplar halinde tayin emrini tabii etmektedir. Tayin işleminde bile yasa dışı davranan yetkililer tayini kişilere görevere vermek zorunda oldukları «tayin emri» belgesinin suretini vermemekte direnmektedirler.

7) Aynı yasa dışı baskı ve kıyımlar, tüm devlet kademelerinde sürdürülmekte, tayin edilen ilericilerin yerlerini faşist militanlar doldurmaktadır. Böylece devlet kadroları faşistleştirilmek istenmektedir.

Bu eylemlerin kendi amaçları içinde başarısızdan söz edilemez ama, burjuvazinin amaçları açısından «çok başarılı» oldukları açıktır: Kaldı ki, bütün bunlar, sol adına, halk muhalefeti adına gösteriliyorsa, halka saldırmanın gerekçeleri ve çıkış noktaları olabilmektedir. Haklı bir mücadele, faşizme karşı halkın mücadelesi, bu yirtık torbalar yüzünden hayli su kaybetmektedir. Ve akan su, maceracı eylemlerden geçerek burjuvazinin değişimine aktarmaktadır.

Bu eylemlerin kendi amaçları içinde başarısızdan söz edilemez ama, burjuvazinin amaçları açısından «çok başarılı» oldukları açıktır: Kaldı ki, bütün bunlar, sol adına, halk muhalefeti adına gösteriliyorsa, halka saldırmanın gerekçeleri ve çıkış noktaları olabilmektedir. Haklı bir mücadele, faşizme karşı halkın mücadelesi, bu yirtık torbalar yüzünden hayli su kaybetmektedir. Ve akan su, maceracı eylemlerden geçerek burjuvazinin değişimine aktarmaktadır.

Bu, kitlelerin mücadele üslubu değildir. Kitlelerin amacı da değildir. Kitleler tarafından, onun öncü politik güçleri tarafından yürütülmektedir. Kitlelerin doğruluğuna inanmadığı, doğrudan el koymadığı mücadele biçimleri faşizmin kullanıma açıktır.

Varsın zorbalık burjuvazinin karakteri olarak kalmaya devam etsin. Öyledir de zaten. Ama burda küçük burjuva zorbalığı alternatif olamaz. Emekçi yığınların kitleleşmesi ve bilimsel silahlarından başka, faşizmi yenecek güç yoktur.

İşçi sınıfı, emekçi halk muhalefettinin öncü sınıf güçleri serinkanlıklarını korumaktadırlar. Bu, soytarılgıca yer bırakmaksızın, tüm anti-faşist güçlerin birlik ve beraberliğini gerektirmektedir. Bu da yetmez. Faşizmin provokatör uzantılarında arınmış olmayı gerektirir.

Faşizme karşı olanların bir safta toplanmasından sonra, geriye faşistler, faşist işbirlikçiler ve bir de faşizmin galasına maytap torbalarıyla giden serüven meraklısı gruplar kalacaktır.

Eğer doğrusu, halkımızın bu akılsız «doğuları» en aşkın faşizmin düşmanları değildirler.

Gerçek Durum

İkila birşey çıkmayacaktır. Dolayısıyla Nisan ayında yeni hükümet sorunları gündeme gelecektir. Bu sorunun burjuva demokrasisi içinde mi, yoksa dışında formüllerle mi çözüleceğini belirlemek için yoğun bir mücadele yaşanacaktır. Doğaldır ki, gerici-faşist güçlerin provakosyonlarına en fazla hız verecekleri aylar Mart-Nisan ayları olacaktır.

Böylesi bir perspektif işçi sınıfına ve tüm demokrasi güçlerine önemli görevler yüklemektedir. En küçük ağırlıkların demokrasi güçleriyle gerici güçleri arasındaki dengede önemli sonuçlar doğurabileceği gözden hiç uzak tutmadan solumuzu süratle toparlamalıyız.

Geniş yığınlar demokrasiyen yanadır. Onlar kararnamelele kaderlerinin çizilivermesini istemiyorlar. Onlar dayanılmaz hale gelen hayatlarının daha da kötüleştirilmesini istemiyorlar. Ve onlar daha iyi bir yaşam için mücadele olanaklarının olgandır. Mahkemelerle, baskı yasalarıyla zorbalıklarla elerinden alınmasını istemiyorlar. Uzun mücadele sonucunda elde edilmiş demokratik hak ve özgürlüklerin daha da geliştirilmesinden yanlır.

Yapılacak iş geniş yığınların bu istemleri doğrultusunda örgütlenmelerini, birleşmelerini sağlamaktan başka birşey değildir.

Faşizme karşı mücadele mi?

larak gelişmez. Halk muhalefettinin mücadele düzeyi ve taşıdığı çeşitli eğilimler, siyasal gelişmede rol oynamaktadırlar.

Su anda, yani içinde bulunduğumuz günlerde, sınıf mücadelesine rehberlik etmek önemli bir sorundur. Bunun için bütün nüansları hesaba katan politikalar güdülmelidir. Emekli sınıf hareketinin vereceği her açık, burjuvazinin hedefi görmesini kolaylaştırmaktadır.

Açık veriler, verdikleri bu açıklarla burjuvazinin işini kolaylaştıranlar şu sıra oldukça fazla. Faşing'in ortasına bir rastlantı sonucu düşmüş çocuklar gibi maytap torbasını bir solukta boşaltmaya hevesli olanlar, «tohumluklar» eşliğinde ortalıkta kol geziyorlar.

«Eylemlerinin» kalın çizgileri nedir, buna bakalım: Bankalar korunduğu için bakkal kasaları. Bu kasalar da «korununca» polis öldürmek. Mahalleler kurtarıp, faşizmin «kurtarmayı» düşündüğü ülkede sığınaklar aramak. Faşistlerle «köşebaşı kavgaları» düzeyinde bir mücadeleyi göze almak. Asker öldürmek vs.

Seçilen eylem türü bu olunca, varılacak sonucu önceden kestirmek ya mümkün değildir, ya pek mümkündür. Ama halk yığınlarının açıl çıkarına zarar veren, ve esasen halk kitlelerinin mücadelesinin sonucu belirleyeceği gerçeğine yüz vermiyen bu türden macracılığa karşı uyanık bulunmak gerekmektedir.

Bu nedenle, bu «gözükara» grupların gözü kör» eylemlerinden çok, burjuvazinin bunların ayak izlerine nasıldır düştüğüne bakmak gerekir. TRT bültenlerinde, gelecek provakatif eylemlerin yerini önceden boş bırakılmakta, sonrada bu «armaganların» birer kopyası müdahaleci mihrakların adresine postalanmaktadır. Faşizm hesapçıları, gerilen toplumsal tansiyondan çok, gerilmiş ve kopma noktasına gelmiş «başka tansiyonlara» dayanmaktadır.

Bu eylemlerin kendi amaçları içinde başarısızdan söz edilemez ama, burjuvazinin amaçları açısından «çok başarılı» oldukları açıktır: Kaldı ki, bütün bunlar, sol adına, halk muhalefeti adına gösteriliyorsa, halka saldırmanın gerekçeleri ve çıkış noktaları olabilmektedir. Haklı bir mücadele, faşizme karşı halkın mücadelesi, bu yirtık torbalar yüzünden hayli su kaybetmektedir. Ve akan su, maceracı eylemlerden geçerek burjuvazinin değişimine aktarmaktadır.

Bu, kitlelerin mücadele üslubu değildir. Kitlelerin amacı da değildir. Kitleler tarafından, onun öncü politik güçleri tarafından yürütülmektedir. Kitlelerin doğruluğuna inanmadığı, doğrudan el koymadığı mücadele biçimleri faşizmin kullanıma açıktır.

Varsın zorbalık burjuvazinin karakteri olarak kalmaya devam etsin. Öyledir de zaten. Ama burda küçük burjuva zorbalığı alternatif olamaz. Emekçi yığınların kitleleşmesi ve bilimsel silahlarından başka, faşizmi yenecek güç yoktur.

İşçi sınıfı, emekçi halk muhalefettinin öncü sınıf güçleri serinkanlıklarını korumaktadırlar. Bu, soytarılgıca yer bırakmaksızın, tüm anti-faşist güçlerin birlik ve beraberliğini gerektirmektedir. Bu da yetmez. Faşizmin provokatör uzantılarında arınmış olmayı gerektirir.

Faşizme karşı olanların bir safta toplanmasından sonra, geriye faşistler, faşist işbirlikçiler ve bir de faşizmin galasına maytap torbalarıyla giden serüven meraklısı gruplar kalacaktır.

Eğer doğrusu, halkımızın bu akılsız «doğuları» en aşkın faşizmin düşmanları değildirler.

Fisteks işçileri: Kararlıyız, yılgınlığa yer yok!

- DİSK Tekstil'de örgütlenmek isteyen işçiler patronun lokavt uygulamasının sökmeyeceğini söylüyorlar.
- İşçiler işten atılan kırk arkadaşlarının yeniden işe alınmasına, çalışma koşullarının iyileştirilmesine kadar direnecekler.

FISTEKS işçilerinin 18 Şubat günü başlattıkları direniş kararlılıkla sürüyor. DİSK Tekstil sendikası üye olan işçiler, sendika hakkını söke söke almak ve sendikaların patron tarafından tanınmaması uğrunda mücadelede tek ses, tek yumruk halindedir. Sendikal örgütlenme çalışması yapan arkadaşların işten atılması ve lokavt uygulamasının onları daha kararlı olarak mücadeleye yönelttiğini söylüyorlar.

İşyeri Topkapı Gümmüşü'nde kuruludur. Bağ ve Lâstik Sanayi A.Ş. olan FISTEKS'te örme ve bel lastiği ile bağları üretiliyor. Gazetemiz muhabirleri, işçileri direniş anında ziyaret ederek direnişin nedenleri ve gelişmesi konusunda işçilerle görüştüler. Arif Koca, Akif Güllüden, Kemal Uyanık, Şaban Akyıldız, Sefer Dinç, direnişteki işçilerin

sözcülüğünü yaptılar.

- Direnişinizin amacı, ücretler ve çalışma koşulları hakkında ne diyorsunuz?

DİSK Tekstil sendikasını işyerine sokmak, daha iyi koşullarda çalışmak ve atılan arkadaşlarımızın işe dönmeleri için direniyoruz. Fabrika iki vardiyalı. Gece 13. gündüz 11 saat çalışılıyor. Arkadaşlarımız arasında 7 senedir çalıştığı halde 1500 lira gibi düşük ücret alanlar var. İşyerinde kalabilmek için Cumartesi dahil mesai yapmak zorunlu. İşyerinde ısınma düzeni yok. Yakacak bile alınmadı bu yıl. Havalandırmanın olmayışı ve yuttuğumuz zehirli tozlar da cabası.

- Sendikayla ilişkileriniz nasıl gelişti?

K. Uyanık — Sendikal örgütlenme yapmaya dört arkadaşla karar verdik. Seminerler düzenle-

yerek sendikalaşmanın önemini arkadaşlara açıkladık. Tekstil sendikasıyla ilişkiye geçerek patrona sezdirmeden üye kampanyası açtık. 30 kadar arkadaşımız üye olduktan sonra üye olacağını belirten, ama patronla işbirliği yapan bir durumu patrona bildirdi. Patron, sanki ortakları varmış ve aralarında anlaşmazlık varmış, da fabrikayı paylaşacakmış gibi davranarak arkadaşlarımızın iş akitlerini feshetmeye başladı. Giderek 40 kadar arkadaş atma girişimi açığa çıktı. Bizim sessiz kalmayacağımızı gördükten sonra işe işyerine polis ve jandarma soktu. Hammedeyi dışarı taşıdı. Patronla işbirliği yapan bir usta-baş, askerleri ambalaj bölümüne götürüp hakaret niteliğindeki sözler etti. Belinde silahla dolaşarak arkadaşlarımıza gözdağı vermeye çalıştı. İki arkadaşımızın silah zoruyla iş akitleri feshedildi. Patron köpekleri formalite gereği çıkışlarını alarak azimimizi kırmak gayretlerine hizmet ettiler. İşveren, direnişten iki gün önce bizleri toplayarak, «şimdilik fabrikayı kapatıyoruz, pazartesi gelip işbaşı yapın» dedi. Ancak bütün bunları tüm işçi arkadaşların daha da kenetlenmesini getirdi. Pazartesi günü patron lokavt ilan ettiğini, işçilerin çıkışını almalılarını istediğini söyledi. Bizler de direnişe geçtik.

- Şu anda işyerindeki durum nedir?

Sendikalaşma hakkını hayata

geçirmek, iş güvenliği, işyerinde can güvenliği, sigortasız işçi çalışmaması, ücretlerimizin yükseltilmesi gibi önemli taleplerimiz için direnişimizi sürdürüyoruz. Haklarımızı sökmek almakta ısrarlıyız. Şunun bilincindeyiz: Patron işyerini kapatmayacaktır. Patron işyerini kapatmayacaktır. Patron işyerini kapatmayacaktır. Patron işyerini kapatmayacaktır. Patron işyerini kapatmayacaktır.

ve sosyalizmin bayrağını işyerinde de dalgalandırmakta kararlıyız. Nihai kurtuluşumuzun demokratik halk iktidarıyla gerçekleşecek olan sosyalizmde olduğunu biliyor ve TEKSTİL'de örgütlenmeye de bunun için önem veriyoruz. Kararlıyız, yılgınlığa yer yok! Demokrasi güçlerinin işbirliği yolundaki güçlü adımları da bize azim ve güç katıyor.

TSİP Çankaya Boğaziçi lokali dinamitlendi

- TSİP ÇANKAYA İLÇE ÖRGÜTÜNÜN FAŞİST SALDIRIYI SONRAKİ AÇIKLAMASINDA «YILGINLIĞA, MACERACILIĞA, FAŞİZME GEÇİT VERİLMEMEYECEĞİ» BELİRTİLDİ.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin Çankaya İlçe Örgütü'ne bağlı Boğaziçi parti lokali faşistlerce 19 Şubat gecesi dinamitlendi. Binada çok büyük hasar meydana gelmesine rağmen, po-

lisin suçluları arama doğrultusunda hiçbir girişimde bulunmadığı belirtiliyor. Daha önce de camları iki kez faşistlerce kırılan Boğaziçi Lokali yapılan bu saldırıların yanı sıra, Ege lokali de polis ve jandarmaların kınarak geçici olarak, Afşer, gazete, broşür, vb. yayınlar götürülerek geri verilmiştir.

Konuya ilişkin yazılı bir açıklama yapan TSİP İlçe Örgütü, özette şu görüşlere yer verdi: «Daha önce faşist katiller Ege Mahallesi emekçi halkına saldırdı. Daha dün caniler Şirintepe emekçilerinin canına kastetti. Daha dün parabalabaların uşakları, faşist katiller, TARIŞ'te, ANTBRİLİK'te fabrikaları, gecekonduları kan ve gözyaşına boğmaya çalıştı.

Bugün de Türkiye emekçi halklarının birliğini sağlama yolunda yorulmaz bir çaba sürdüren TSİP'in Boğaziçi Lokali bombalandı. Faşist milliyetçi hareket ve onun desteklediği AP hükümetinin amacı, halkımıza boyun eğdirmek, zam ve zulmü zorla kabul ettirmek.

«İşçiler, demokrasiyi savunan güçler, bu gidişi, Türkiye'nin bir küçük ABD'ye, Brezilya'ya çevrilmesine izin vermiyeceklerdir. En geniş yığınlar, İş-Ekmek-Hürriyet kavgasına atılmaktadır. Şiddet ve sindirme girişimlerine karşı maceracı yöntemlere rağbet etmeden, yılgınlığa düşme-ye örgütlü mücadeleyi sürdürecektirler.

«Yılgınlığa, maceracılığa ve faşizme geçit vermeyelim! «Birleşmek ve örgütlenmek için, her evden, her mahalleden, her fabrikadan bir sehit verilmemesi beklemeyelim! Örgütlü gücümüzü ve çarenin halk güçlerinin birliğinde olduğunu gösterelim!»

Başta bulunan Demirel Hükümeti yaptığı son zamlarla Halkımızın işine, ekmeğine ve hürriyetine göz diktiğini kanıtlıyor. Gübreyle yapılan son zamlar ve yeteri kadar gübre verilememesi, geçimini topraktan sağlayan yoksul emekçileri bütününe güç durumda bırakmıştır. Örneğin: Daha önce 130 Krs. olan %42-44 Triple 10 TL, 245 Krs. olan %18-46 D.A.P. 12.40 TL, 145 Krs. olan 20x20 Kompeze gübre 12.50 TL, 140 Krs. olan %26 Amanyum Nitrat 6.80 TL ve 120 Krs. olan %21 Amanyum Sulfat 5.50 TL olmuştur.

Bu da yetmiyormuş gibi daha önce alınan gübrenin yarısı kadar bir gübre verilerek yoksul halk açlığa itilmektedir. Gübre kuyruğunda kendilerini le topluca konuştuklarımız Göççeyirli emekçi köylüler sorularımızı şöyle yanıtlamışlardır.

- Son zamlardan sonra ne gibi zorluklarla karşılaşıyorsunuz?

Bunları şöyle sıralayabiliriz: 1) Gübre çok az veriliyor; bu durumda yıllık kazancımızın yarısı kadar bir ürün alabiliriz. 2) Gübre fiyatlarına yapılan zamlar belimizi bükte. Gelirimiz çok az ve sabit olduğu için çok az verilen gübreyi dahi alamamaktayız. 3) Gübreyi almak için uzak köylerden gelip burada [HARUNİYE'de] birkaç gün gereksiz masraf yapıp beklemek zorunda kalıyoruz. 4) Mazot yok, tarlamızı traktörle sürdüremiyoruz; ayrıca mazot

● KÖY KALKINMA KOOPERATİFLERİ'nin gübre dağıtımındaki önemini açıklar mısınız? Bizler köy kalkınma kooperatiflerinin ortaklarıyız; kooperatifimizin traktörü var. Ortaklarının tümünün gübresini alır, bize tarla miktarımıza göre dağıtır. (Mazot olursa) bizleri bir sürü masraftan kurtarır. Ortak olmayacaklar ise bir kaç yüz kilo gübre için dünyanın parasını verir; bir sürü rezillik çekerler. Ayrıca kooperatifimizin traktörü, ortakların tarlalarının sürülmesi ve hasat işlerini sırayla yapmaktadır.

Demek ki hakkımızı almamız ve daha iyi yaşamamız için biz köylülerin demokratik halk kooperatiflerinde örgütlenmeleri gerekmektedir.

GANGSTER SENDİKACILIK METODLARI VE...

Dev-Maden-Sen Genel Kurulu

Dev-Maden-Sen olağanüstü Genel Kurulu, 17-21 Şubat tarihleri arasında Ankara'da yapıldı.

Oleyle başlayan Genel Kurul'da, sınıf sendikacılığı dışı usullerin her türlü kullanılması, Genel Kurul ne pahasına olursa olsun almayı aklına koyan «Kurtuluş» grubu her şeyi muhah saymıştır. Genel Kurulun yapılacağı günün sabahı, erken saatlerden Kurtuluşçular salonu işgal ederek gerekli «tedbirleri» önceden almayı ihmal etmemişlerdi. Genel Kurulun başlama saatinde gelen delegeler kapıları tutulduğunu gördüler. Delegeler, çoğunluğu öğrenci olan Kurtuluşçuların «gözetiminde» salona alınmaya başlandı. Devrimci Demokratlardan oluşan Diyarbakır şube delegasyonuna sıra gelince bu şubenin delegeleri içeri sokulmamışlardır. Diyarbakır şube delegelerinin genel kurula alınmama gerekçesi olarak da, «sıkıyönetimin yasaklaması» sonucunda genel kurulunu yapmayan şubenin, daha önce seçilmiş olan delegeleri genel kurula göndermelerini gösterildi.

Genel Kurula Diyarbakır şube delegelerinin yanı sıra Kı-

zılcahamam'dan gelen ve «Kurtuluş»cu olmayan delegeler de salona alınmadılar. Kurtuluşçular gangster metodlarıyla genel kurul üzerinde terör estirerek kendi dışında bulunanlara fırsat vermemekte başarılı oldular!...

«Kurtuluş»cular aynı zamanda DİSK'in desteğini de gördüler: DİSK'in genel sekreteri Fehmi İşiklar, Genel Kuruldan bir gün önce «Kurtuluş»cu Genel Başkanla görüşmüş ve ertesi sabah genel kurul salonu işgal edilmiştir. Divan başkanlığı getirilen DİSK yürütme kurulu üyesi Mustafa Aktolga'nın ise, görevlerinin verdikleri önerileri hemen görüşmeye koyarken, diğer grup önerilerini sıraya koyması ve hasır altı etmesi ilgi çekmiştir. Fehmi İşiklar'ın kongrenin ikinci günü sosyalistlerle kesterek «bu kongreyi bir siyaset engellemek istiyor» şeklindeki sözleri göşist taraftarlarının açık örneğini teşkil etti.

Genel Kurulda DİSK'in yeni tip tüzüğü kabul edildiikten sonra yapılan seçimlerde «Kurtuluş» 90 oy alırken, Birlik-Demayışma, TSİP, TIP, Devrimci Demokratlardan oluşan bir-

lik listesi 80 oy almıştır. Diyarbakır'ın kongreye alınmaması 12, Kızılcahamam'ın 8 delegesine kersilik «Kurtuluş» Bigdiç'ten 8 naylon delege getirmişti. Seçim sonuçları bile, ortada dönen oyunu sergilemeye yeterliydi.

«Kurtuluş» adıyla anılan göşist grup, gangsterlikle, sarı sendika oyunlarıyla «zafer» kazanırken, bu zaferine, ne yazık ki, sınıf ve kitle sendikacılığının yerleştirilmeye ve geliştirilmeye çalışıldığı, DİSK'in üst yöneticileri de ortak oluyordu! Oysa DİSK, son zamanlarda olumlu tavırları için girmektedir. Maden-İş ve Bank-Sen'in tekrar DİSK'e kabul edilmeleri DİSK'in birliğini sağlanmasında olumlu bir adım olmuştur. Ama DİSK'in birbirini tutmayan tavırları, Dev-Maden-Sen Genel Kurulunda bir kez daha yaşandı. DİSK yönetiminin göşistlerle birlikte davranması küçük karyer hesaplarından başka bir amaç taşımıyordu. Fakat yaratacağı tehlikeler büyüktür. Zararları sadece DİSK'i değil, işçi sınıfımızın ıleri sendikal hareketini zedeleyecek niteliktedir. DİSK, göşistlerden medet ummayı bırakmalıdır!

Enerji işkolunda sarı sendika-patron işbirliği geri tepecektir

yolda TEK (Türkiye Elektrik Kurumu) işyerlerinin büyük bölümünde yetkili sendika durumunda bulunan TEK GES-İŞ, geçen dönem yetkili olduğu hiç bir işyerini kaybetmediği gibi TES-İŞ'in yetkili bulunduğu işyerlerini de birer birer kazandı. DSI işyerlerinde de örgütlenmeye başladı. Geçtiğimiz dönem Süşehri DSI şubesinde başlayan kavga tüm yurda yayıldı. Bugün de Diyarbakır DSI işyerlerinde TES-İŞ'i kovma mücadelesi veriliyor.

İşte burjuvaziyi korkutan da odur. Eğer, enerji iş kolunda DİSK'in eline bir geçerse, diğer kamu işyerlerinin çözülecek olması bir yana, elde edilecek grev hakkı, burjuvazinin uykularını yedi yerinden bölen, iflah olmaz korkusu olacaktır. Şimdilerde onlar bu korkuyu duyuyor ve TEK GES-İŞ örgütlenmesini engellemek için her yolu deniyor.

TEK GES-İŞ sendikasının konuya ilişkin yazılı açıklamasında özette şöyle deniyor.

«Sendikamız, yıllardır enerji işkolunda saltanatını sürdüren, işçilerin emeğini burjuvaziye peş keş çeken, işçilerin haklarının savunulmasında patronlardan ya na tavır alan Sarı TES-İŞ Federasyonu'nun saltanatını, tüm enerji işkolunda çalışan işçi kardeşlerimizle birlikte yıkacaktır.

Sendikamızın DSI 10. Bölge Müdürlüğü işyerlerinde sürdürdüğü örgütlenme çalışmalarını, kendilerine «ilerici» diyen Diyarbakır TES-İŞ yöneticileri, çeşitli yalanlarla engellemeye çalışmaktadır. Federasyon yöneticisi büyük patronlar, el çabukluğu ve yıldırım hızıyla işverenle işkoluna ilişkin sözleşme oturumu yapıp, bir tutanak imzalayarak Diyarbakır'a gönderdiler. Diyarbakır Tes-İş yöneticileri, bir can simidi gibi gönderilen bu sözleşme oturum tutanağına sarıldılar. Bunu çoğaltarak işçilere gözdağı vermeye çalıştılar. Söyledikleri suyu: «İşkolunda sözleşme bugün-yarın bitecektir. Sanki bizden istifa edip başka sendikaya geçmeyin. Eğer istifa

ederseñiz işkolundan yararlanamazsınız. -Ayrıca içinde birikmiş farklarımızı alamazsınız.» Oysa söylediklerinin tümü yalandan ibarettir. İşkolunda sözleşmesini imzalamayıp bu günlere kadar uzatmalarının amacı, işçilerin kendi sınıf sendikası olan DİSK'e üye olmalarını engellemektir. Daha önceleri, «işkolunda sözleşme» en geç Ocak ayının 15'ine kadar bitecektir» dedikleri halde, söylediklerinin doğru olmadığını işçi arkadaşlarımız gördüler. İşkolunda sözleşmesiyle alınacak tüm haklardan DSI'de çalışan işçiler aynen yararlanacaklardır. Geçmişe dönük haklar zaten kazanılmış haklardır. İleriye dönük işkolundan yararlanma da Dayanışma Aitadı yoluyla sağlanacaktır. Üyelerimizin tüm haklarının alınması için, sendikamız tüm gerekenleri yapacaktır.

Bu oyunların da sökmeyeceğini anlayan Tes-İŞ yöneticileri, işyerinde işçileri provokasyona getirip işyerinde olay çıkartmaya çalışmaktadırlar. Ama inanıyoruz ki DSI işçileri oyuna gelmeyecekler ve Tes-İŞ'in oyunlarını bozacaklardır.

DSI işçileri bu konuda kararlı ve sabırlıdır.

Sendikamız her türlü sarı sendikacılık engellini aşacaktır. Nitekim DİSK çatısı altında sendikamız arkadaşları örgütlenmek isteyen DSI işçileri yığınlar halinde saflarımızı geçiyorlar.

Hiç bir güç, bizi, doğru bildiğimiz yolda kararlı ve sabırlı adımlarla yürümekten alakoyamayacaktır.»

ÇORUM'DA YSE İŞÇİLERİ İŞTEN ALTILDI.

19 Şubat günü Çorum YSE işyerlerinde çalışmakta olan işçilerden 24'unun işine gerekçe gösterilmesiz son verildi. İşten atılan işçilerin tümünün kadrolu oldukları ve aralarında yıllardır meslekte deney kazananların da bulunduğu bildiriliyor.

H.ELŞAN

Kıssadan hisse!..

